Uluslararası 6. İstanbul Festivali sürüyor

Bu yıl altıncı kez yapılan Uluslararası İstanbul Festivali sürüyor. Yabancı ve yerli sanatçıların çeşitli dallarda katıldıkları festivale katılımın büyük ölçüde olmadığı bildiriliyor. İstanbul Festivali'ne bu yıl katılan topluluklar arasında Sarajevo Ulusal Balesi, Leningrad Maly Akademik Balesi, Fiesta de Espana adlı toplulukların büyük ilgi göreceği sanılıyor. Festival'e katılacağı bildirilen topluluklar arasında Siyah Tiyatro (Prag), George Enescu Formonu Orkestrası, Smetana Dörtlüsü, Ni kolais Dans Topluluğu, Varşova Devlet Operası gibi yabancı toplulukların yanısıra, Enderun Fasıl Topluluğu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu gibi yerli topluluk ve korolar yer alıyor.

Festival'in Salı gününe kadar ki programı şöyledir:

24 Haziran Cumartesi (bugün): Smetana Dörtlüsü (Aya İrini, 19.00), Varşova Devlet Operası, «Loudun Şeytanları» (Açık Hava Tiyatrosu, 21.30). İstanbul Belediyesi Tatbikat Topluluk Şehir Armonisi (Gülhane Parkı, 17.00).

25 Haziran Pazar: İstanbul Belediyesi Folklor Tatbikat Topluluğu, Şehir Armonisi (Gülhane Parkı, 17.00).

26 Haziran Pazartesi: Victor Pikalzen, Heman Resitali (Aya İrini).

27 Haziran Pazartesi: Sevin Berk, Arp Resitali (Aya İrini, 19.00), Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Halk Oyunları Topluluğu (Açık Hava Tiyatrosu, 21.30).

28 Haziran Salı: Slobodan Stankovic, Şan Resitali. (Aya İrini, 19.00).

Slobodan Stankovic

Leningrad Maly Akademik Balesi

Sovyetler'de sanatta varılan düzey «fırsat eşitliği»nin sonucudur

Sovyetler Birliği'nde sanatın çeşitli kollarında ulaşılan yüksek düzey kadar, sanatın ve kültürün topluma yaygınlığının, yani tüm toplum kesimlerinin, sanattan en yüksek düzeyde yararlanmaları olgusunun temeli, eğitim, kültür ve sanatla uğraşmada ve eğitim, kültür sanat ürünlerinden yararlanmada, halkın sahip bulunduğu fırsat eşitliğidir. Ülkede, 260 milyon nüfusun tümü bu fırsat eşitliğine sahip olduğundan, en yeteneklı kişilerin en küçük yaşlardan belirlenip, onlara gerekli eğitimi özenle vermek mümkün olabilmektedir. Sovyetlerin müzik, bale, tiyatro, sinema ve diğer sanat alanlarındaki başarılarının sırrı, yine Sovyet sanatçıları tarafından «fırsat eşitliği ve sanatın topluma yaygınlaştırılması»ya açıklanmaktadır.

Sovyetler Birliği'nde sanatın çeşitli kollarında ulaşılan yüksek düzey kadar, sanatın ve kültürün topluma yaygınlığının, yani tüm toplum kesimlerinin, sanattan en yüksek düzeyde yararlanmaları olgusunun temeli, eğitim, kültür ve sanatla uğraşmada ve eğitim, kültür sanat ürünlerinden yararlanmada, halkın sahip bulunduğu fırsat eşitliğidir. Ülkede, 260 milyon nüfusun tümü bu fırsat eşitliğine sahip olduğundan, en yeteneklı kişilerin en küçük yaşlardan belirlenip, onlara gerekli eğitimi özenle vermek mümkün olabilmektedir. Sovyetlerin müzik, bale, tiyatro, sinema ve diğer sanat alanlarındaki başarılarının sırrı, yine Sovyet sanatçıları tarafından «Fırsat eşitliği ve sanatın topluma yaygınlaştırılması»ya açıklanmaktadır.

GELEN/GİDEN — Ali Taygun

SANATIN ÖZU-YAPITIN İÇERİĞİ -1-

Hiç dilimizi bilmeyen birine, söz gelimi bir Japon'a, bir müzik parçası, söz gelimi bir marş dinletsek.... Adama, «bu marş ileridlerin mi, yoksa faşistlerin marşı mı?» diye soracak.... Bilebilir mi?

Ya da kendimiz -hiç Almanca bilmiyoruz. 1930'lar Almanyasından bir parça dinlesek. Yapıt bir savaş marşı mı, yoksa anti-faşist bir içerik mi taşıyor; anlayabilir miyiz?

Sanat yapıtlarının siyasal bir içeriği vardır kuşkusuz. Yapıtta siyasetten hiç söz edilmese bile, bu böyledir diyoruz. En sıradan bir «**aşk hikayesi**» dahi yazarının toplumsal çelişkilere bakış açısını yansıtır.

TV'de sinema programlarında yüzlercesini izlediğimiz yerli filmleri **ele alalım**. Böyle filmlerin çoğunun konusunu **fakir oğlan - zengin kız** (ya da tersi) ilişkisi oluşturur.

Önce bir aşk doğar bu ikisinin arasında. Sonra sınıf ayrımı engeller birleşmelerini. Kızın babası, zengin nişanlısı, oğlana aşık başka biri türlü deseleyip sevgilileri ayırır birbirinden. Sonunda da bütün oyunlar anlaşılır, oğlanla kız kavuşurlar. İyiler barışır, kötüler ölür ölmesine, ama dikkat ederseniz filmin sonunda **sınıfsal yapı** hiç bozulmaz. Ya yoksul oğlan zengin olur, ya da varlıklı baba onu kabul eder (calışkandır; aile işini o yürütecektir bundan böyle). Yani fakir taraf daima sınıf atlar filmin sonunda.

Şimdilik bu yerli film şablonunu -ilerideki yazılarımızda da- iyi **incelemek üzere- bir kenara** bırakalım. Demek ki, yerli filmler sınıf ayrımını belirleyici etken kabul etmeleri bakımından siyasal içeriklidirler; bu çelişkiyi değişmez olarak gördükleri, **değişebilirliği** söz konusu etmedikleri için de **gerici** bir siyasal görüşü yansıtmaktadırlar.

Sanat yapıtlarının tümü **ister istemez** siyasal bir içerik yansıtır demiştik. Ya sanat? Sanatın kendi? Yapıtların içeriğinden ayrı olarak, sanatsal etkinlik: eski bir deyişle **bizatihi sanat**; özü açısından siyasi midir? Sanat insanların ilerleyiş savaşımında bir silahtır kuşkusuz. Ama tabanca da bir silahtır. Tabancayı kimin tuttuğu onun tabancalığını değiştirmez. Bir faşistin elindeki parabellumu, bir demokrat koparıp alsa ondan; silah gene **parabellumdur**. Uzayıp kısalmaz, kalibresi değişmez. Sanat da böyle midir?

Sanat için böyle diyebilir miyiz? Diyebilir ya da diyemezsek sonucu ne olacaktır bu yargının?

Eğer sanatın bir tabancadan farksız olduğunu savunuyorsak, sanatçı olarak yapacağımız şudur: Dünya görüşünüze uygun bir **bildirge** (mesaj), ona uyumlu bir konu, malzeme alırız. Bu siyasal içeriğin ifade biçimini buluruz. Yapıtı tamamlar, sağlıklı ellere teslim ederiz. Sorumluluğumuz bu kadardır.

Faşistlerin kahrolmasını istiyorsak örneğin, kahrolan bir faşist ve onu kahredenlerin resmini yapabiliriz. (Tabii, bir faşist de bunun **tam tersini** yapabilir: o da kahrolan bir demokrat ve kahreden faşistleri çizebilir.)

Ya da bir marş besteleyebiliriz:

Kahrolsun faşistler
Onlar katildirler, onlar hain!

diye. (Faşist eğilimi biri de olkip, bizim marştaki **'faşist'** sözcüğünün yerine **'demokratlar'** sözcüğünü koyabilir. Bu durumda,

Kahrolsun demokratlar
Onlar katildirler, onlar hain!

diye bir marşları da olabilir.)

Bir sözcük değişince, yapıtın **siyasal içeriği, bildirgesi** tam tersine dönüşmüştür. Ayrıen el değiştiren tabanca gibi....

«Bütün silâhların parabellum'lara dönüştürülmesi»nin tek bir yolu vardır.

«Sermayenizden başka kaybedecek şeyiniz yoktur.»

diye bir daha tersine çevirsek, belgi, mizah gücü ile gene ilk içeriğini ifade ediyor. Ne kadar uğraşırsak uğraşalım, siyasal içeriğini değiştiremeyiz bu bağımı. Ya sonuç olur, ya ilk anlamını kaybeder.

Bir belgi bir sanat ürünü değildir kuşkusuz. Bir rastantıdır bu ünlü belginin bu özelliği tasıması. Ancak, sanat ürünlerinde, sözcükleri, **'bildirgesi'** değiştirilirse karşıtına dönüşmeye, ilerici iken gerici olmama özelliği ne anlama gelir? Bir rastantı sonucu mu böyle olur bazı sanat ürünleri sonuçta, belirli bir siyasal özün sanatı zorlaması sonucu mu?

Birkaç cumartesi bu köşede buna benzer sorular üzerinde duracağız. Esas meselemizi şöyle özetleyebiliriz: Toplumdaki temel çelişki, sanat yapıtlarını belirleyici olarak sanatın özüne de yansır mı? Nasıl yansır? Öyleyse eğer, bunun sonuçları nelerdir?

Politika'da sanat-edebiyat

Hülya Canbakal

Avni Dilligil Ödülü'nü alan İstanbul Anaaolu Lisesi Tiyatro Kolu adına Hülya Canbakal ile bir söyleşi

Konuşan: RÜKSAN DOKSATLI

— İstanbul Anadolu Lisesi Tiyatro Kolu bu yıl İLTÖ yarışmasında birincilik aldı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

— İstanbul Anadolu Lisesinde önceki seneler yapılan çalışmalar örgütsüzdü. Önceki sene «MACBETH» oyununu ödül almasına karşın bu çalışmalar sürdürülemedi ve belli bir popülerlik bugüne kadar geldi. Biz her şeyden önce eğitsel kollardaki bürokrasiyi yıkmak istedik. Özellikle tiyatro kolundaki engellerle uğraştık: «ÖLÜ CANLAR» Milli Eğitim Bakanlığının önerdiği listede olmamasına rağmen idarece sakıncalı bulunmadı. Ancak bu işlemler engelleyici şekilde uzatıldı. Ayrıca Şubat tatilinin uzaması, oyun çalışmalarını aksattı.

Daha sonra metinler dağıtıldı. İlk çalışmalar yapıldı. Ancak bu ön hazırlık çok uzun sürmedi. Oyun çalışmalarıyla beraber gerçekleşti. 15 tablodan oluşan oyunun meseli çıkarıldı. Tabloların özü anlaşıldıktan sonra bu tablolardaki tiplerin, olayların teorik incelenmesi yapıldı. Bu tabloların çalışmaları ve ortaya çıkması özü incelenmiş, her tabloya her arkadaşın yorumlaması ve kendine göre güncel yorumlar katması sonucu oldu. Birden fazla arkadaşın denendiği bu doğaçlamaların sonunda, doğru yorum bulunuyordu. Bu işlem bittikten sonra da rol dağıtımı kesinleşti.

Oyunun günümüzle ilişkisini kuran anlatıcı öğesini kullandık ve anlatıcının metnini kendimiz yazdık.

Oyunun hazırlanışı sırasında herkese görev verecek komiteler kurduk. Dekor, koştüm, ışık, efekt, müzik, basın-yayın v.b.

Bu çalışmalar sırasında ERGİN ORBEY ve ZELİHA BERKSOY'un katıldığı bir konferans düzenledik ve çeşitli sorularla genel olarak tiyatro oyunu ve oyunculuğu hakkında bilgilerimizi genişlettik. Provalardan sonra denetim için okulda bir kere oynadık.

— Okulun Tiyatro kolu seçilip çalışmaya başlayınca amacı ne idi? Neler yapmak istedi?

— Okulun tiyatro kolu, olayı geniş kapsamlı ele aldı. Amaç İLTÖ için oyun düzenlemek değil, genel olarak teorik eğitimle sürdürecği çalışmaları bir oyunla noktalamaktı. İLTÖ'ye katılma bu çalışma sonunda gerçekleşti. Bunun için tiyatro kolunun yapacakları henüz bitmiş değil. Sadece tiyatro kolunda olanlarla değil, bütün kitleye sıkı bağlar kurma ereşimiz oyunun hazırlanışı sırasında gerçekleşti. Dekorların hazırlanışında arkadaşlardan çok yardım gördük.

— Amatör tiyatronun işlevini okul düzeyinde yerine getirmesi için neler yapılabilir?

— Amatör tiyatro mesajlarını en direkt, en korkusuzca (göç kaygusu olmadan) ulaştırabilen tiyatrodur. Bu niteliğe sahip olması nedeniyle, profesyonel tiyatrolardan farklı olarak sanatı egemen sınıfların hizmetinden çıkararak onu kendi sınıfları adına kullanmalı, yani alt yapıda varolan değişmeleri üst yapıda sürdürmeli. Bunu başarabilmek için gidilecek sınıf doğru saptanmalı ve seyirciyi çok iyi tanımalı. Yani gidilecek sınıfla bütünleşme gerçekleşmeli. Okul düzeyinde ise, amatör tiyatro işlevini ancak çok yönlü çalışarak yerine getirebilir. En geniş kitleyle sıkı bağlar kurarak bilgilenme ve edinilen teoriyi eyleme (oyuna) dönüştürme şeklinde olabilir.

— Bundan sonraki çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

— Bu oyunun hazırlanışı sırasında çok eksikliklerimiz olduğunu gördük. Bunu kollektif çalışmayla yenmeye çalıştık. Yani oyunun başarısıyla anladığımız, bireysel sivrilmeler değil, çok üstün olmasa da, oyunun dekoru, koştümü, efektiyle tam bir uyum, bir bütünlük oluşturması. Bundan sonraki çalışmaları aynı anlayışla sürdürmek amacındayız.

AFSAD: «Doğal Değerlerimiz ve Korunması» konulu dia gösterisi düzenledi

Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği (AFSAD), çevre korunması ile ilgili olarak, «Doğal Değerlerimiz ve Korunması» konulu bir dia gösterisi düzenlemiştir.

Ankara Sanatseverler Derneği'nde 23 Haziran günü saat 18.30'da yapılacak olan gösteriyle ilgili olarak kaşbilimciel Tanau Gürpınar şunları söylemiştir:

«Doğal değerlerimiz başlığı altında işlenecek olan konu, Türkiye'nin canlı kaynaklarıdır. Daha öz bir deyimle yaban hayatıdır. İnsan tarafından kültüre alınmamış ağaçlar, otlar ve diğer bitkiler, geyikler, kuşlar, sürüngenler ve benzerleri konunun temel öğeleridir. Ancak kısa bir dia gösterisinde bunların hepsini birden anlatmaya olanak yoktur. Bu nedenle Türkiye'nin önemli ekolojik sistemleri, içerdiği yaşam birlikleri ve bunların korunması üzerinde durulacaktır.»

1963'de tiyatro sanatçısı olanların bugün sadece yüzde 10'u sanatla ilgili

Kısa adı Tİ-SAN olan Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği bir bildiri yayınlayarak tiyatro sanatçılarının günümüzdeki durumuna değinirken 1963 yılında meslekten tiyatroyla ilgili olanlardan bugün ancak yüzde 10-15'inin halen sanatla uğraştığını açıklamıştır. Yayınlanan bildiride özetle şöyle denmektedir.

«Kaynağını Anayasamızdan alan düşünce ve sanat özgürlüğü, varlığının nesnel koşulları ortadan kaldırıldığında, fiilen de yok olacaktır. 1963 yılının meslekten tiyatro sanatçılarından (ödenekliler dışında) bugün ancak % 15'i sanatla uzaktan yakından ilişkilidir. Geri kalanlardan çoğu geçimlerini (isteklerine karşın) başka alanlarda aramaktadırlar. Bu düpedüz bir sanatçı serozyonudur. Yurdumuzda sanat üretim niteliğinde bir düşmeyi beraberinde getirdiği kesindir. Oysa bir ülkedeki manevi üretim düzeyi, ülkenin kültürel varlığını, etkinliğini demokratikleştirilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Geniş kitlelerin bilfiil sanat üretimine katılmaları kültürel düzeyin yükselmesinin baş koşuludur. Eğer iktisadi durum bunu engelleyici boyutlardaysa Anayasalardaki özgürlükler sözde kalacak, soyut kavramlar olmaktan öteye geçemeyeceklerdir. Seçkin ve varlıklı bir kücük kesim dışında sanat üretimi bir meslek olarak ortadan kalkacak, sanat özgürlüğü, karşıtına, özgürsüzlüğe dönüşecektir.

Cahanız özgürlü olmak zorundadır. Hem kendi içimizde, hem her alandaki yandaşlarımız la saf tutmalı, örgütlenmeliyiz.

TİT ile dramatik sanatçıların ilişkilerini düzenlemek için DETÇA ve FİLMSES ile birlikte başladığımız ortak girişim bunun en net 'modeli' olacaktır.

Ödenekli tiyatro sanatçılarının yasal hakları verilmeli, maaşlı olmalarıyla sanatsal özgürlükleri arasındaki karşıtlık kaldırılmalı, devlet-sanat ilişkileri hükümet baskısından kurtarılarak sanatçıların demokratik meslek örgütlerinin kuruluş ve işleyişinde belirleyici olacakları. Özerk Kültür Kurumu gerçekleştirilmeli ,sanatçıyı üretim alanı dışında çalışmaya zorlayan iktisadi koşullar bu Kurumca dü zenlenmelidir.

Özgürlükçü kamuoyunun oluşmasında sanat ortamının en etkin alanı olan bağımsız, ödeneksiz, gerçekten özerk tiyatrolar devletçe, sendikalarca, demokratik örgütlerce, tüm ilericil, yurtsever kuruluşlarca desteklenmelidir.

Düşünce ve sanat özgürlüğü üzerindeki tüm baskılar kalkmalı, anti-demokratik yasalar değiştirilmeli, insanlarımız barış ve demokrasi yolunda özgürce ilerlemelidirler.

İFSAK KONGRESİNİN ARDINDAN...

Kongre ileri atılan bir adım oldu

İBRAHİM AKYÜREK (İFSAK Başkan Yardımcısı)

Ülkemizde fotoğrafçılığın hızla gelişmesi kongremizin önemini artırıyor. Biz bu eğir sorumluluklar yüklüyordu. Bu sorumluluğun bilincı içinde kongremizi yaptık. İlk kez böylesine canlı, demokratik geçen kongremiz, önemli kararların alındığı ileri bir adım oldu.

İki yıl öncesine kadar İFSAK, fotoğraf dünyasına kapalı, çalışır üye sayısı kısıtlı, fotoğrafçılığı yalnızca hobi olarak kabul eden insanların biraraya geldiği aile havası görümümündeydi.

Toplumun daha iyiye, daha güzele dönük durdurulmaz yasasına göre bu böyle gidemezdi. Gitmedi de, 1974 yılında dernek çalışmalarına ilerici, yaratıcı, amatörler olarak katıldık. Özverili çalışmaların sonucu 1976 yılında derneğimizin dışa kapalı, hobi-aile havası kırıldı, yönetimde söz sahibi olundu. Gelen günlerde İFSAK dışa açıldı, üye sayımız hızla arttı; yaygınlaştı, sergi ve gösteriler sıklığı yerine oturdu.

1976'dan beri fotoğraf ülkemizde iyice serpilip gelişiyor, yığın örgütleri sendikalar, demokratik kuruluşlar kendi bünyelerinde fotoğraf merkezleri, birimleri, kolları oluşturuyorlar. Okullarda fotoğrafçılık rehberlik dersleri arasında yerini alıyor, fotoğrafçılık kolları oluşturuluyor. Sergi ve gösterilerin, yayınların artışı, basının belirgin ilgisi fotoğrafçılığın ülkemizdeki hızlı gelişiminin kanıtları oluyor.

Ne var ki, patlama sayılabilecek bu gelişme karşısında İFSAK'ın çalışmaları oldukça kaliyordu. Fotoğrafçılara ve ürünlerine yönelik saldırılar, fotoğraf malzemelerindeki karaborsa, artan üye sayısının nitel olarak değerlendirilmemesi, tabanın söz sahibi olmaması aksayan yönler oluyordu.

AFSAD'ın 2 Nisan'da Ankara'da yapılan «Türkiye'de Fotoğraf Sanatının İşlevi» konulu tartışmalı toplantısı İFSAK'da bir şeylerin değişeceğinin göstergesi oldu. Toplumumuzdaki hızlı değişimin içinde olan genç arkadaşlar, sorunlarına çözüm yolları, yapıcı eleştirileriyle, derneğin ileri bir adım atmasında itici güç oldular.

Kongremizde alınan «Derneğimizteki ve diğer sanat kuruluşlarındaki sanatçılara ve ürünlerine yönelik anti-demokratik uygulamalar karşısında tavır alınması» kararı, İFSAK,ın, Demokrasi savaşımındaki yeri açısından sevindiricidir olayından.

Bugün, İFSAK amatörlüğün sınırsız yaratıcılığını, enerjikliğini, çıkarsız çalışmalarını birlikte getiren genç arkadaşlar ile dolu. Bu genç arkadaşları pilotlu, düzenli bir örgütlenme ile derneğimiz için yararlı kılmak gerekiyor. Çünkü amatörlere verilen önem geleceğe verilen önemdir, ileriye dönük yatırımdır. Çünkü amatör, «coğunluktur».

Şimdi, önümüzde duran güncel görev; alınan kararları yaşama geçirmek, üye tabanımızın isteklerini gözardı etmemek, demokratik işlerliği yaygınlaştırmak oluyor.

Tüm ilerici, Devrimci, Demokrat, bir arada çalışarak sorunlara çözüm arama ilkesini benimsemiş İFSAK'ı arkadaşlarımızın, fotoğrafa BİLİMSEL heyecanlarını katarak derneğimiz çalışmalarına omuz vermelerini bekliyoruz.

Gücümüzü, savaşsız-sömürüsüz bir dünyayı amaclayan, sterilin durdurulmaz akışını» Vizör'den gözleyen BİLİMSEL FOTOĞRAF HEYECANIMIZ'dan alıyoruz.

Haydi..! Bu güçü birliktr kullanalım.
İFSAK'ımız yaşasın..!

bir ekmek bir (seçilmez)

EKONOMİ **Politika**

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMARTESİ 24 Haziran 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1811.

Aydın ENGIN bildiriyor — MOSKOVA

Sovyetler Birliği Türkiye'ye bu yıl 1 milyon ton gelecek yıllarda da 3 milyon ton petrol verecek

Brejnev ile Ecevit iki ülkeyi ilgilendiren konuları görüştü...

Ecevit ve Kosigin Siyasi Belgeyi imzaladılar

İzlenim

Kremlin'deki Lenin tablosu

Dün geçtiğimiz notlarda, resmi akşam yemeğinden önce ve-

(De. S. 7. Sü. 4'de)

★ **Türkiye ve Sovyet Başbakanları tarafından imzalanan Siyasal Belge, Helsinki Sonuç Belgesi ilkelerine dayanıyor**

★ **İki ülke Başbakanları Siyasi Belgenin yanısıra «Uzun Vadeli Ticaret ve Sanayi İşbirliği Anlaşması», «Kültür Anlaşması», «Kıta Sahanlığı Anlaşması ve «Fır Hattı Anlaşmasının» da imzaladılar**

★ **Siyasi Belge içeriğinde iki ülkenin topraklarını birbirine karşı saldırı alanı olarak kullanmama ilkesi yeralıyor**

MOSKOVA — Başbakan Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'ni ziyaretinin üçüncü gününde, taraflarca sürdürülen resmi görüşmeler beklenirken daha olumlu sona ermiş ve «Siyasi Belge», «Uzun Vadeli Ticaret ve Sınai İşbirliği Anlaşması», «FIR Hattı Anlaşması» ve «Kıta Sahanlığı Anlaşması»'nın imzalanmasıyla Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Ecevit ve Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kossigin tarafından imzalanmıştır.

SİYASİ BELGE

İmzalanan Siyasi Belgede, iki ülkenin birbirlerinin içişlerine karışmama ve ortak yarar ilkelerine uygunluk içinde gelişen **«iyi komşuluk ve dostça işbirliği ilişkilerinin daha da geliştirilmesi»** istekleri belirtilmiş, iki ülke sınırlarının iyi komşuluk ve dostça işbirliği sınırları olarak korunması konusunda görüşbirliğine varılmıştır.

Özellikle Helsinki Sonuç Belgesinde yeralan ilkelerin iki ülke arasındaki ilişkilerde ve bu ilişkileri pekiştirmede uygulanması önörülen siyasi belgede, yine Sonuç Belgesinde yeralan **«Tehdide veya kuvvet kullanmaya başvurmama ve topraklarının diğer devletlere karşı saldırı ve yıkıcı faaliyetler için kullanılmaması»** ilkesi de yer almıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Başbakan Ecevit Brejnev ile..

"DAVADAN DÖNDÜĞÜ,, İÇİN BİR KİŞİ DAHA ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

«Davadan döndükleri» için öldürülen gençlere İstanbul'da bir yenisi eklenmiş ve Sakarya Öğrenci Yurdunda kalan «ülkücü» komando-lar bir genci daha dün sabah döndüğü için kurşuna dizerek öldürmüşlerdir. Bu arada Ülkücü Gençlik Derneği Koçaeli Şubesi amacı dışında faaliyet gösterdiği için valilik tarafından süresiz kapatılmıştır. Gölcük'te halk, faşistlerin kendi aralarındaki çatışma sonucu bir «ülkücü»nün öldürülmesi üzerine yaratılkları terör nedeniyle İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya telgraflar çekerek saldırıların önlenmesini istemişlerdir.

İSTANBUL

★ Fındıkzade'de faşistlerin kalmakta olduğu Sakarya Yurdunda dün sabah meydana gelen olayda Ahmet Türkgenç adlı bir kişi davadan döndüğü için yurtta kalan faşistler tarafından yurt meydanında kurşuna dizilerek öldürülmüştür.

Polis ilgililerinden alınan

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Gerçek dışı açıklama yapan Demirel 60 bin lira cezaya çarptırıldı

★ **Demirel Başbakan olduğu 10 Nisan 1976'da yapılgı açıklamada hic ilgisi olmayan kimseleri cinayet suçlusu olarak göstermiştir...**

★ **AP Genel Başkanının «katili» olduklarını ileri sürdüğü 3 gencin açtığı davayı sonucu 10. Asliye Hukuk Mahkemesi Demirel'i 60 bin lira para cezasına çarptırdı...**

İSTANBUL (İSTA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in başkanlığı döneminde yaptığı açıklamada üç genci cinayet suçlusu olarak göstermesi üzerine açılan dava İstanbul 10. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından sonuçlandırılmış ve Demirel, 60 bin lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Milliyet Gazetesinin 9 Nisan 1976 günü yayınladığı faili meçhul siyasi cinayetler listesine cevap olarak 10 Nisan 1976 günü Başbakanlıkta bir basın toplantısı düzenleyen Demirel, Muharrem Çikiyikara'nın katili olarak Mustafa Sarıç, Mustafa Hayta ve İsmail Hanay isimli gençleri göstermiştir.

Mustafa Satış, Mustafa Hayta ve İsmail Hanay, Avukatları Mustafa Özgüven vasıtasıyla, Demirel'in bu açıklamasını üzerine dava açmışlardır. İki yıl süren dava sonuçlandırılmış ve Demirel'in «Üç genci cinayet suçlusu olarak göstermesi» eylemini ağır bulan mahkeme, Demirel'e 60 bin lira para cezası vermiştir.

ECEVİT'İN GEZİSİNİN YANKILARI

"Türkiye - SSCB ilişkilerinin gelişmesi çok sevindiricidir,,

★ Başbakan Bülent Ecevit'in SSCB'ye yaptığı resmi ziyaretle ilgili olarak Moskova Radyosu tarafından yayınlanan yazıda, Batı propagandasının yalan üstün yalan yağdırarak ülkelerimizi birbirinin karşısına çıkartmaya çabaladıkları kaydedilyor ve amaçlarının Türk milletini korkutmaya kalkışan bir propaganda olduğu belirtiliyor.

İSTANBUL (İSTA)

Başbakan Bülent Ecevit'in Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği ziyareti nedeniyle Sovyetler Birliği'nin tüm basın-yayın organları, bu ziyareti baş sırada vermeye devam ediyorlar. Moskova Radyosu'nun Türkçe yayınları, Türkiye - SSCB arasındaki ekonomik, ticari ve siyasi ilişkilerin dökümünü yapıyor. Ayrıntılı bilgiler veriyor. «Kremlin'de başlayan görüşmelerin başarılı olmasını candan dileriz» ifadesiyle başlayan bir yorumsal yazıda, her iki ülkenin aralarındaki

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

"Türkiye - SSCB dostluğu daha gelişecek, zenginleşecek,,

★ TKP'nin Sesi Radyosu tarafından yayınlanan yorumsal yazıda, ulusal kurtuluş savaşı günlerinde emperyalist ülkeler topraklarımıza dalduklarında, varlığımızı tehlikeye soktuğunda dost elini uzatan tek ülkenin genç Sovyet Devleti olduğu kaydedilerek, SSCB'nin tek bir politik koşula dayanmayan dostca yardımlarının, Türk - Sovyet dostluğunun sarsılmaz bir anıtı olduğu belirtildi.

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye Komünist Partisi'nin Sesi Radyosu, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülent Ecevit'in SSCB'ye yaptığı resmi görüşmelerle ilgili olarak yayınladığı bir yazıda, son yıllarda iki ülke arasındaki ilişkilerde önemli gelişmeler olduğuna kaydetmiş, imzalanan ekonomik ve ticari anlaşmaların yanısıra, değişik düzeylerde karşılıklı heyetlerin gidip gelmesinin, gelişen bu işbirliğinin somut kanıtları olduğunu belirtmiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

141 ve 142 UYGULAMALARI YOĞUNLAŞTI

141-142'nin Ceza Yasasına girmesinin 42. yılında demokratik güçlerin tepkisi artıyor

Demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirileceği yolundaki vaatlere ve demokratik kamuoyunda, bu çağdaş yasa maddeleri konusunda belirtilen tepkilere rağmen, son günlerde 141-142 uygulamalarının yoğunlaştığı, 141 ve 142. maddelerden açılan soruşturma ve davaların sayısında artış gözlendiği tespit edilmiştir.

İGD Mersin Şubesi yöneticileri halen 141 ve 142 maddeleri açılan davadan tutuklu bulunmaktadırlar. «TKP Konya Konferansı-Belgeler» kitabının yayıncısı Ahmet Kardam hakkında açılan dava ise ağır cezada sürmektedir. Öteyandan, özellikle gazetemiz sorumluları ve yazarları hakkında açılan soruşturmalarda da son günlerde önemli bir artış

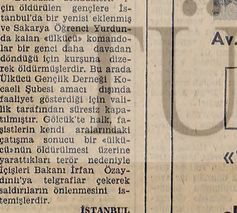

Av. Orhan Apaydın

görülmüştür.

Faşist dönem İtalya'sının ceza yasalarından alınan ve TCK'ya girdiği 1938 yılından bu yana sürekli olarak ağırlaştırılmış bulunan 141 ve 142. maddeleri, burjuva demokrasileri için bile son derece «şaddşı ve benzerinin az rastlanır yasalar» olarak niteleyen demokratik örgüt temsilcileri, demokrat kişi ve güçler, 141-142. maddelerin kaldırılması yolundaki istemlerini yoğunlaştırmaktadırlar.

KONUYLA İLGİLİ HABER VE YAZILAR 4. SAYFAMIZDA

Özgürlükleri istemek suç sayılabilir mi?

«1 Mayıs'ta atılan sloganlarda suç unsuru yok»

4. SAYFADA

Olmayan demokratik hak ve özgürlükleri istemenin suç» sayılıp sayılmayacağı konusu, Türkiye Komünist partisi'ne üçüncü, işçi sınıfının kendi siyasal örgütünü yasallaştırması önündeki engellerin kaldırılması yolundaki istemlerin kovuşturmaya uğratılmasından sonra daha da somutlaşmıştır.

1 Mayıs'ta, 1 Mayıs gösterilerinin yapıldığı alanda işçi sınıfı partisine özgürlük isteyen döviz, pankart ve sloganları, sermaye çevrelerinin yoğun saldırılarına hedef olmuştur. Savcılar konuyla ilgili soruşturma açmışlar,

Başbakan Ecevit'in «Özgürlük isteme özgürlüğünün suç olamayacağı» yolundaki sözleri çeşitli yorum ve tepkilere neden olmuştur. Demokratik hak ve özgürlükler, özellikle de 141-142. maddeler sorunu yanında, «Özgürlük isteme özgürlüğü». Türkiye Komünist Partisi'nin özgürlüğü sorunu gündeme gelmiştir.

Özgürlükleri isteme özgürlüğünün suç olup olmadığı konusunda, yetkili hukuk ve siyaset adamlarımızın görüşlerini okurlarımıza ve demokratik kamuoyuna sunmayı, konunun açıga kavuşması bakımından yararlı görüyoruz.

HAFTALIK

42. yıldönümü

Özlem ÖZGÜR

Dün, yani 23 Haziran Cuma günü, şu ünlü 141-142. maddelerin «Türk Ceza Yasası»na alınışının 42. yıldönümü idi... 23 Haziran 1936 tarihinde, 141-142. maddeler, faşist Mussolini yönetiminin koyduğu «İtalyan Ceza Yasası»ndan aynen alınarak, «Türk Ceza Yasası»na aynen konmuş ve böylece, Türkiye Komünist Partisi üstünde 1922'den ve özellikle de Takrir-i Sükun Kanunu ile 1925'ten beri varolan fiili yasak, bu tarihte, burjuvazi tarafından yasallaştırılmış oluyordu...

Ve bugün Türkiye'de, toplumun demokratikleşmesi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımının temel hedeflerinden ilki ve kesinlikle birincisi, 141-142. maddelerin ortadan kaldırılması savaşımı, tek cümleyle, «TKP'ye Özgürlük» savaşımında somutlaşmakta ve ancak bu anlamda bir değer kazanmaktadır.

Ve bu savaşım, 141-142. maddeleri ortadan kaldırma savaşımı ya da «TKP'ye Özgürlük» savaşımı, salt komünistlerin görevi değildir. Bu savaşım, tüm demokratlar, ilericiler, sosyalistler, yurtseverler için de kaçınılmaz ve güncel bir görevdir...

Kimileri, işin özünü görmemekte ya da görmemezlikten gelmekte, 141-142. maddelerin ortadan kaldırılması savaşımı, soyut, içi boşaltılmış, anlamlı olmayan, salt bir fikir özgürlüğü savaşımına indirgenmektedir... Oysa 141-142. maddeler, ister örgütlenme özgürlüğü açısından ele alınsın, isterse belli bir dünya görüşünü savunma açısından ele alınsın, özünde sınıf savaşımını yasaklamakta, yalnız ve yalnızca bu amaçla hayata geçirilmiş bulunmaktadır...

Son çözümlemede, sınıf savaşımını yasaklamanın, hayatta somutlanan biçimini de, hiç kuşku yok, «İşçi Sınıfı Partisi» üzerine konan yasak oluşturmaktadır... Ve 141-142. maddelerin ortadan kaldırılması savaşımı da işte bu nedenle, TKP'ye Özgürlük savaşımıyla özdeştir...

Bir de şu var: Bilerek ya da bilmeyerek ama çoğu kez bilerek kimileri, «Neden 42 milyona özgürlük değil de, yalnızca 'TKP'ye Özgürlük'» diye soruyorlar... Çünkü, 42 milyona özgürlüğün yolu, yalnızca «TKP'ye Özgürlük»ten geçiyor da ondan... Çünkü, 42 milyonun özgür olabilmesi için önce TKP'nin özgür olması gerekiyor da ondan... Çünkü, 42 milyonun, Türkiye halkının, bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme, sosyalizm savaşımının başarı yolu, «TKP'ye Özgürlük»ten geçiyor da ondan...

Yine bilerek ya da bilmeyerek, ama çoğu kez bilerek, «Neden yalnızca 141-142. maddeler kaldırılsın, ya da 'TKP'ye Özgürlük' belgisi öne sürülüyor da, başka madde ve yasalar değil» diye soruyor, kimileri de... «141-142. maddelerden gayri, anti-demokratik nitelikte madde ya da yasalar yok mu?» diye soruyor kimi insanlar... Var elbet... Hem de pek çok... Ne var ki, Türkiye'de, anti-demokratik madde, yasa ya da uygulama, anti-demokratik ne varsa, tüm bunların kaynaklandığı tek merkez, 141-142. maddelerdir... İşte bundan ötürü 141-142. maddeler... İşte bundan ötürü «TKP'ye Özgürlük»... Başka birşey için değil...

Kimileri de, konuya ilişkin anlamsız bir tartışmayı, bugünlerde yeniden gündeme getirmek istiyor. Türkiye'de «Özgürlükleri Savunma Özgürlüğü» var mıdır, yok mudur tartışması, yeniden gündeme getirilmek isteniyor... Bu konuda tartışılacak birşey yoktur... Söylenmesi gereken ise, açık ve ortadadır: Türkiye'de «Özgürlükleri Savunma Özgürlüğü» vardır ve bu hak yıllar önce alınmıştır. Bu konuda söylenebilecek olan tek şey budur...

«Özgürlükleri Savunma Özgürlüğü»nün olup olmadığı tartışmasının anlamsızlığı bir yana, 141-142. maddelerin altından bile çok sular akmış, hayatın pratiği bu maddeleri geçersiz kılmaya başlamış ve TKP güneşi görmüştür... 1 Mayıs 1976'da 1 Mayıs Alanında komünistler, sosyalistler, demokratlar, tüm ilericiler «TKP'ye Özgürlük» diye haykırmışlar ve 1 Mayıs 1978 bu maddelerin hayatın pratiği ile uyuşmadığının önemli bir göstergesi olmuştur... Ve de 141-142. maddeler çok kısa bir süre içinde tümüyle tarihin çöplüğüne atılacak ve bu kara leke toplumun üzerinden tümüyle silinecektir...

Tüm bu gerçeklere karşın, Bülent Ecevit'in dahi açık seçik Türkiye'de «Özgürlükleri Savunma Özgürlüğü vardır» demesine karşın, kimi «işgüzar» idare ve yargı temsilcisi de, bugünlerde bu özgürlükten yararlanan kimseler hakkında kovuşturma açmakla meşguller... Ya bunlara ne demeli... Bunlar için söylenecek çok şey yok... Şu söylenebilir ki, tarihin tekerleğini geri çevirmek olanaklı değildir... Olsa olsa, tarihin tekerleğinin gerisinde kalanlar olabilir... Ve her dönemde de olmuştur...

YORUM

Oya BAYDAR

Kim kazandı Kim kaybetti (2)

1920'lerin, 1930'ların sonlarına kadar süren Sovyet dostluğu ilkesinin yerini Sovyet düşmanlığına bırakması sürecinde, kimler kazandı kimler kaybetti? Bu sorunun cevabı Türkiye egemen güçlerinin, işbirlikçi burjuvazinin emperyalizmle bütünleşme, emperyalizmle işbirliği kurma tarihinden ayrılamaz.

Türkiye'nin çeşitli sudan bahane ve gerekçelerle Sovyet düşmanlığı ve Sovyet fobisi içine düşürüldüğü günler, aynı zamanda, artık biraz biraz palazlanmış olan yerli sermayenin emperyalist tekellerle, emperyalizmle içli dışlılığa en önemli adımları attığı günlerdir. Emperyalistleri her zaman korkutmuş olan Türkiye-Sovyetler dostluğunun ,iyi komşuluk ilişkilerinin ve 1920'lerin anılarının belleklerden silinmesi, işbirlikçiler için vazgeçilmez bir koşuldur. Bu amaçla en büyük yalanları, en büyük tahrifatı yaygınlaştırmaktan çekinmemişler; içerde işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerinde baskılarını yoğunlaştırıp anti-komünizmi görülmemiş boyutlara çıkarırlarken, dış politikada da, Türkiye halkını emperyalizme satarak Sovyet düşmanı propagandayı iş edinmişlerdir. Çünkü 1940'lar sonrasında Türkiye egemen güçleri artık zorunlu yerlerini çoktan seçmişler, o yeri sağlamlaştırmaya çalışmaktadırlar. O yer, emperyalizmin göbeğidir.

[...]

GEÇMİŞTE BUGÜN

24 HAZİRAN

Hazırlayan: Hüsnü MAHLI

TÜRKİYE-SOVYET RUSYA DOSTLUĞU

★ Başkovenkilimizin son beyanatı Moskova'da memnuniyet uyandırdı.

[illegible]

BİR İŞÇİ PARTİSİ KURULMASI İÇİN TEŞEBBÜSLER YAPILIYOR

[illegible]

HATAY ARI... İNİZİMDİR

[illegible]

(24 Nisan 1936, Akşam)

NASIR REİSİCUMHUR OLDU

[illegible]

(24 Haziran 1956 Tercüman)

NÂZIM HİKMET VATANDAŞLIKTAN ÇIKARILIYOR

[illegible]

(24 Haziran 1951 Akşam)

TÜRKİYE'DE KOMÜNİZM

[illegible]

MARSİLYA'DA LİMAN AMELELERİ GREV İLAN ETTİ

[illegible]

(24 Nisan 1936, Akşam)

SORUNLAR-GÖRÜŞLER

MİT-SAVAK-CIA ve Çin İstihbarat Örgütü

Ender Kâmil BOYACI

[...]

...1925 larım şeyh Sait isyanına benzer melunca oyunlar tezgâhlanmaktadır. CIA - SAVAK ve Çin istihbarat örgütü ittifak içindedirler.

...lümüne neden olan bir iç savaş yaptırmışlardır. Nijerya merkezi hükümeti, isyanı bastırarak Nijerya'nın ikiye bölünmesi planlarını boşa çıkarmıştır.

Öteyandan İran Şahı da içerde sıkışmıştır. Rahatlamak için dışarda bir macera yaratması gerekmektedir. SAVAK ajanları Türkiye'de bunun için dolanmakta, bunun için Doğu Anadolu patlamaya hazır bir barut fıçısı haline getirilmektedir. Maoculer, ABD ve emperyalizmin yanlısı burjuva Kürt milliyetçileri, faşist komandolar bunun için Doğu Anadolu'da provokasyanlar yapmakta, başta bulunan CHP ağırlıklı hükümeti düşürmek için bir iç savaşın, en azından bir çıban başının başlatılma noktası olarak Doğu Anadolu hesaplanmaktadır!

Irak'ta Barzani'nin emperyalistler hesabına çalışmalar yaptığı bilinmektedir.

Genelkurmay Başkanı sayın Kenan Evren, Yaşar Değerli'ye yapılan suikast üzerine «Gözü dönmüş bir avuç insanın yurdumuzu bölmesine asla müsaade etmeyeceğiz» diye demeç vermiştir. Bizce, klasik «bölücülük» teranelerini bir yana bırakılarak, Türkiye halkına yönelik bir suikastın varlığı teşhis edilmeli ve istihbarat örgütleri içinde yuvalanmış emperyalist ajanları saptanarak tasfiye edilmeli ve MİT'in, CIA ile, SAVAK ile Çin İstihbarat Örgütü ile, Alman ve İngiliz casusluk ör-[...]

TELEVİZYON

18.30 — LASSİE

19.30 — İSVİÇRELİ ROBENSON

Geminin gelişini kurtuluş olarak görürler.

20.30 — HABERLER

20.55 — DÜNYA KUPASI NAKLEN YAYIN

Üçüncülük karşılaşması Buenos Aires'ten naklen yayınlanacak.

22.50 — HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ

Belgesel dizinin «Gizli Savaş» adlı bölümü yayınlanacak. Rusya - Almanya gerginliği devam ediyor. Her iki taraf da perişan. Alman ordularının başında Hindenburg var Rusya'da kapanmış olan Duma, yeniden açıldı. Başında hâlâ protokol var. Çar, ikazlara kulak asmıyor. Yetkilerini tanrıdan aldığını öne sürüyor Halkın ayaklanması süvariler tarafından kanlı bir şekilde bastırılınca, ordu ve halk birleşiyor. Lenin Moskova'ya dönüyor.

23.35 — GÜNE BAKIŞ

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I

06.00 AÇILIŞ
07.02 Köye Haberler
10.01 ARKASI YARIN
10.30 Hafta Sonu (1)
13.00 HABERLER
15.20 Türküler
17.40 Tangolar
19.00 HABERLER
20.15 Konuşa Konuşa
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.00 HABERLER
23.00 HABERLER
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 KAPANIŞ

TRT II

08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 Gel Oyna Gül Oyna
11.00 Taş Plaklarda
11.55 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
13.00 HABERLER
14.40 Çevre Sorunları
15.50 Folklorumuzdan
16.20 ARKASI YARIN
17.30 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
20.30 Haftanın Ülkesi
21.30 Erkekler Faslı
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT III

07.00 AÇILIŞ
08.00 Sabah İçin
09.45 Mine Yalçın'dan Türküler
10.30 Müzik Stüdyosundan
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Aşıklık Geleneği
13.30 Müzik Köşesi
15.00 Günün Konseri
17.30 Müzikle Yaşayanlar
19.00 Pop 78
22.00 Gecenin Konseri
01.00 KAPANIŞ

BULMACA

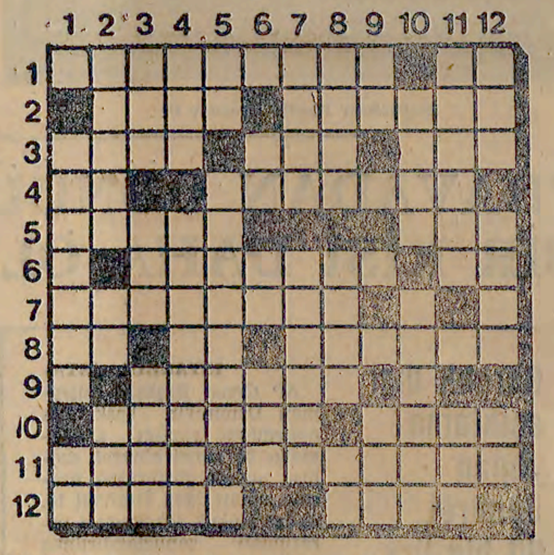

SOLDAN SAĞA:

1 — Lenin'in «Ne Yapmalı» adlı eserinde yerden yere vurduğu, oportünizmin 20. yüzyıl başında Rus işçi hareketi için de ortaya çıkan ve günümüze kadar tüm reformcu parti ve sendikalarda etkisini önemli ölçüde sürdüren akımı - Kuzu sesi. 2 — TERSİ, Aşama - İstanbul'da bir semt. 3 — TERSİ, Yapışkan - Uluslararası Gıda Örgütü'nün simgesi - Canlı olmayan. 4 — Bir haber ajansının kısa yazılışı - Başıboş dolaşan. 5 — Angola'da emperyalistlerin desteklediği bir «kurtuluş» örgütü - Ereğli Kömür İşletmeleri'nin kısa yazılışı. 6 — Geveze - Yabancı. 7 — Çarlık Rusya'sının son dönemlerinde gericiliği ile tanınan devlet başkanı. 8 — İlgi zamiri - Dünyanın uydusu - Bir kuru yemiş. 9 — Avrupa'da bir yarım ada. 10 — Yanardağ ağzı - Eden, yapan, işleyen. 11 — Benek - Karşı gelme, mukavemet. 12 — TERSİ, Saman altından su yürüten - TERSİ, Bir hayvan.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — İkinci Dünya Savaşında kendi ülkelerinin burjuvazisini destekleyenlerin başını çekenlerden Karl ön adlı Alman oportünisti - Matematik'te bir sayı. 2 — Bir çalgı aleti - Boru sesi - Bir emir. 3 — İşleme - Uluslararası Çalışma Örgütü'nün simgesi - Şah mezaliminin hüküm sürdüğü bir Orta Doğu ülkesi. 4 — Cilve - Hakkari sınırları içinde Barzani kuvvetleri içinde savaşçılarının çatıştığı Kürt liderl. 5 — TERSİ, İtalya'da bir ırmak - Temizlik. 6 — Bir harfin okunuşu - Bir partinin simgesi - Kabul etmeme. 7 — Bayındırma - «Karanlık» kelimesini pekiştirmek için kullanılan bir deyim. 8 — Mitolojide Tanrılar Tanrısı - TERSİ, Saç kuvvetlenmesi için kullanılan bir tür boya - Bir harfin okunuşu. 9 — İngilizce'de «bay»ın kısa yazılışı - Parlaklık, aydınlık. 10 — Gelenek - «Fırlatsana» 11 — Soyadı «Demirağ» olan bir Hafif Türk Müziği sanatçısının adı - Uluslararası Para Fonunun simgesi. 12 — TERSİ, Böbrek hastalarının yakındıkları vücudun yaptığı madde - Kendiğin bir bölümü - Bir harfin okunuşu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 — Krupskaya - eP. 2 — Ambar - Kuma. 3 — Anahtar - Br. 4 — İntahar - ogrA. 5 — No - La. 6 — Üt - İm - Oh ya. 7 — Nar - İKP - Laos. 8 — rK - Kaan - dnA. 9 — emüF - Ali. 10 — Rot - anİZ - skİ. 11 — İnme - Arife. 12 — Kiev - Saka - Se.

YUKARDAN AŞAĞI: 1 — Kalinin - Erik. 2 — rM - nO - Armoni. 3 — ubaT - Ürkütme. 4 — Panait - Ev. 5 — sraH - İK. 6 — Halikarnas. 7 — Trampa - İRA. 8 — Nezik. 9 — Akropol - Fa. 10 — Hadise. 11 — Embriyon. 12 — Para - Asabiye.

Türkiye-SSCB ilişkilerin

[...]

Batı propagandası, onlarca yıl, ülkelerimizi birbirlerinin karşısına çıkarmak amacı ile, güya Sovyetler'in Türkiye için bir tehlike oluşturduğu yolunda yalan üstüne yalan yağdırdı. Bunun, gerçekleri çarpıtmak olduğu, bu sözlerin yalan üzerine kurulu bulunduğu, özellikle bu gün daha iyi görülüyor.

Bir örneği hatırlatmak yerinde olur. Yakın zamanlarda, Birleşik Amerika'da ve İngiltere'deki bazı basın organları, güya Doğu Anadolu sınırında Sovyet tank tümenleri harekete geçirildi, diye Türk milletini korkutmaya kalkışan bir propaganda kampanyası açmışlardı. Y de yüz yalan. Bu gibi kötü amaçlı uydurmalar, emperyalist devletlerin, en başta da Birleşik Amerika'nın bütün dünyada sürdürdükleri anti-Sovyetik propagandanın temelidir.

Bu gün de ABD'de ve NATO'da, yumuşama düşmanı olan nüfuzlu çevreler, militarizasyonu kendilerine bir kâr kaynağı yaparak ülkemize karşı bir güvensizlik havası oluşturmaya ve güya Sovyetler Birliği'nin ve müttefiklerinin NATO üyelerine karşı askeri üstünlük elde ediyorlar cinsinden masallar ortaya atıyorlar.

Öteyandan, ABD ve NATO bu propagandanın gürültüsü [...]

Ecevit ve Kosigin

[...]

...ilgili görüşmeler çok olumlu bir hava içerisinde geçmiş ve teknik düzeydeki çalışmalar bir hafta sürdüğü halde anlaşma metni üzerinde kesin bir görüş birliğine varılmıştır.

Başbakan Ecevit ve Sovyetler Birliği Başbakanı **Aleksi Kossigin** tarafından imzalanan **Karadeniz Kıta Sahanlığı Anlaşması**, Karadeniz kıta sahanlığını her iki ülke arasında hakkaniyet ilkesine tam olarak bağlı bir biçimde eşit bölmektedir. Karadeniz'i ortadan bölen ve iki ülkenin sahil şeritlerinin girintili çıkıntılı özelliklerine de dikkate alan kavisli hattın kuzeyinde kalan bölümü Sovyetler Birliği'ne, Güneyindeki bölümü ise Türkiye'ye bırakmaktadır. Kıta sahanlığının Romanya ve Bulgaristan'a açılan bölümleri de bu ülkelerle yapılacak anlaşmalarla çözümlenecektir. Sözkonusu anlaşma her iki ülkenin doğal kaynaklarını araştırmak ve işletmek amacıyla ülke karasularının sınırlarını belirlemektedir.

FIR HATTI ANLAŞMASI

Öteyandan, görüşmeler sırasında FIR hattının saptanması konusunda iki ülke heyetleri arasındaki görüşmelerin sürdürülmesi kararlaştırılmıştır. Başbakan Ecevit ve beraberindeki heyet Ankara'ya dönerken heyetin uzmanlarından oluşan bir bölümü Moskova'da kalacak ve bu konudaki teknik görüşmelere hemen başlanacaktır. Diplomatik kaynaklar iki ülke arasındaki karşılıklı anlayış ve güven ortamı içerisinde FIR sorununun da kısa sürede çözüme ulaşmasının beklendiğini bildirmektedirler.

KÜLTÜR ANLAŞMASI

Yine dün imzalanan anlaşmalardan kültürel ve bilimsel işbirliğinin esaslarını belirleyen mübadele protokolü daha önceki protokolde yeralan «hükümetler arasındaki işbirliği» ilkesini çıkarmakta, bunun yerine «iki ülkenin halkları arasında işbirliği» ilkesini getirmektedir.

Sözkonusu protokol 1978-80 yılları döneminde geçerli olmak üzere kültürel ve bilimsel işbirliği etkinlikleri olarak Klasik Batı Müziği, Türk Sanat Müziği, bale ve opera sanatçısı, uzman ve topluluklarının değişimi, her iki ülkede yapılacak sanat festivallerine katılma, folklor grupları değişimi, karşılıklı olarak resim sergileri, ve film haftaları düzenlenmesi, yazar, gazeteci, kütüphaneci, arkeolog, öğretim üyeleri ve araştırmacıları değişimi, sanat, dil, edebiyat, tarih ve ekonomi ile teknik alanlarda karşılıklı burslar verilmesi, dil eğitimi alanında işbirliği olanaklarını öngörmektedir.

...ilgine varılmıştır. Buna göre anlaşmanın detayları üzerinde gerekli çalışmalar teknik heyetler düzeyinde yapılacak ve metin hazır hale geldikten sonra anlaşma Eylül ayında Moskova'da imzalanacaktır. İmzalanacak anlaşma üç yıllık olacak, bu de nemeden sonra edinilen deney lerin ışığında daha uzun vadeli bir anlaşma imzalanacaktır.

Uzun Vadeli Ticaret ve Sınai İşbirliği Anlaşması ile Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne yaptığı ihracatı yüzde 200 oranında artacak, Türkiye'nin bu ülkeye ihraç edeceği kalemlere demir dışı metaller, tiftik dokuma giyim eşyası, deri eşya, vagon, otobüs dahil edilecektir. Anlaşmanın getireceği en önemli hususlardan biri de Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye petrol satması olacaktır.

Türkiye Sovyetler Birliği'nden petrol alımına bu yıl başlayacak ancak yıl ortasında gelindiğinden petrol ithalatı bu yıl için yüksek bir düzeyde gerçekleşemeyecektir. Varılan anlaşma uyarınca bu yıl Sovyetler Birliği'nden ithal edilecek petrol miktarı bir milyon ton olacak, bu miktar önümüzdeki yıldan itibaren üç milyon tonun altına inmeyecektir.

Yine aynı anlaşma çerçevesinde Türkiye, Sovyetler Birliği'nden Fuel-Oil ve motorin de satın alacak, ayrıca Sovyetler Birliği Türkiye'ye petrol araştırmalarında yardımcı olmak üzere teknik eleman ve araç gereç verecektir.

Gerçek

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

geçtiğimiz günlerde İstanbul 10. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından sonuçlandırılmıştır. Mahkeme kararında Demirel'in «yersiz, mesnetsiz ve haksız beyanda bulunduğu» sonucuna varılmış ve 60 bin lira para cezası ödemesi kararlaştırılmıştır.

Davanın sonuçlanmasından sonra bir açıklama yapan Mustafa Satış, Mustafa Hayta ve İsmail Hanay, «Bu karar karşısında söylenecek tek sözümüz var: Süleyman Demirel'in gerçek dışı beyanlarda bulunarak, devletin TV ve radyosunu da buna alet ederek kamuoyunu aldattığı mahkeme kararıyla kanıtlanmıştır» demişlerdir.

Açıklamada ayrıca, «Bu karar, kamuoyuna zamanın başbakanının ekranları işgal ederek ne derece gerçek dışı konuştuğunu gösterebilirse büyük sevinç duymamıza yetecektir» denilmiştir.

M.Ali: Sovyetlerde ırkçılık yok, 130 ulus barış içinde yaşıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'ne yaptığı geziyi tamamlayarak ABD'ye dönen Muhammed Ali, New York Havaalanında verdiği demeçte, Sovyetler'de ırkçılık diye birşey bulunmadığını ve Sovyetler'de yaşayan 130 ulusun barış içinde dostça bir yaşam sürdürdüklerini söylemiştir.

Muhammed Ali, Brejnev ile yaptığı görüşmeden çok etkilendiğini belirtmiş ve Brejnev'in, sadeliği ile ayırdedilen büyük bir kişi olduğunu söylemiştir. Ali, Sovyetler'de sıcak bir ilgi ile karşılandığını ve bu ülkede ırk ayırımının yapılmadığını ve 130 ulusun barış içinde yaşadığını sözlerine eklemiştir.

Türkiye-SSCB dostluğu

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Karşılıklı gelişen ilişkilerin yükselen bir eğri çizdiği belirtilen yazıda, Başbakan Ecevit'in Moskova gezisinin bu yükseliş eğrisine yeni bir canlılık ve yeni bir atılım kazandırdığı ifade edilmiştir.

İSTA Haber Ajansı Dinleme Servisi tarafından kaydedilen sözkonusu yazı şöyle devam etmektedir:

«Kremlin Sarayı'nda yapıcı ve samimi bir hava içinde geçen görüşmelerde ele alınan sorunlar, ilişkileri daha da geliştirici doğrultudadır. Görüşmelerin temelinde, günümüzün en canlı, politik sorunlarından biri olan silahsızlanma, nükleer silahları yasaklama, barışı güvence altına alma konuları bulunmaktadır.

Başbakan Ecevit yaptığı konuşmada şöyle diyor: «Sovyetler Birliği, Türkiye Cumhuriyeti'ne, kuruluşundan beri ileriye doğru sağlıklı adımlar atması için büyük katkılarda bulunmuştur. İki ülke, ayrı toplumsal sistemlere ve ayrı ittifaklara bağlı olsalar bile, bu dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesine engel değildir.» **Bu sözler doğrudur. Emperyalist ülkeler, topraklarımıza daldıkları, varlığımızı tehlikeye soktukları zaman, halkımıza dost elini uzatan kim oldu? Genç Sovyet Devleti. Kendi yaralarını sarma savaşındaki Sovyet halkı, komşusu Türkiye'yi o ölüm kalım günlerinde yalnız bırakmadı. Gösterdiği çok yönlü yardımlarla, ulusal bağımsızlığımızın elde edilmesine büyük katkılarda bulundu.**

Daha sonra Türkiye Devletini ilk tanıyan, onunla diplomatik ilişkiler kuran ve böylece ülkemizi uluslararası alanda yalnızlıktan ve soyutlanmaktan kurtaran, yine Lenin'in başında bulunduğu Sovyet Devleti oldu.

1930'larda Sovyetler Birliği'nin teknik ve parasal yardımları ile Nazilli ve Kayseri dokuma kombinaları kuruldu. O zaman atılan bu ekonomik yardım temelinin üstünde, bugün dev fabrikalar, rafineriler, barajlar, demir - çelik kombinaları yükseliyor. Bunlar, ulusal ağır endüstrimizin omurgası olduğu gibi, onbinlerce işçimizin önüne çalışma olanağı açıyor.

Sovyetler Birliği'nin tek bir politik koşula dayanmayan dost ça yardımları ile Anadolumuzda NATO ve ABD üslerine inat yükselen fabrikalar, Türkiye SSCB dostluğunun sarsılmaz bir anıtıdır. Halkımız, işçi sınıfı, ilerici güçler, bu dostluk anıtını gözbebeği gibi koruyor. Koruyor, çünkü biliyor ki, karagün dostumuz Sovyetler ile işbirliğini geliştirmek, güçlendirmek, barışa, güvenliğe, insanlığa hizmet etmek demektir. Emperyalistlerin, NATO'cuların, Pekin'deki karşı devrimcilerin, bizdeki işbirlikçileri Demirellerin, faşist Türkeşlerin, Perinçekçi ihanet yuvalarının saldırılarına, provokasyonlarına, engellemelerine karşın halkımız, Türk - Sovyet dostluğunu daha da pekiştirecek, bu işbirliğini genişletecek, zenginleştirecektir. Bu dava başarılacaktır. Halkımız kararlıdır.»

Davadan döndüğü

[...]

...gi açıkça belli olan cinayetle ilgili olarak Sakarya Yurdu'nda kalan 22 komandonun gözaltına alındığını belirten polis yetkilileri yapılan soruşturma sonucu öldürülen gencin varlıklı bir aileye mensup olduğunun anlaşıldığını bildirmişlerdir. Sözkonusu gencin, hergün özel Mercedes otomobili ile Sakarya Yurdu'na gelerek buradan bazı arkadaşları ile birlikte Beyazıt'taki eski adı ile Küllük Kıraathanesine gittikleri öğrenilmiştir.

Öteyandan öldürülen Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencisi gencin Şehremini Karakolu'na götürülen özel eşyaları arasında 1,5 milyon [...]

...masına karar verilmiştir. Derneklerin polis tarafından mühürlendiği bildirilmektedir.

ÇANAKKALE

★ Çanakkale'de jandarmanın slogan söyleyen ilerici bir grubu dağıtmak bahanesiyle halkı dipçiklemesi ve kaçanları kovalarken şehirde korku yaratması tepkiyle karşılanmıştır. Durumu İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya bildiren CHP üyeleri olayı protesto etmişlerdir.

ANKARA

★ Yenimahalle'de önceki gece Şahin Sakitmez adlı bir emekli assubaya ait bakkal dükkanına atılan patlayıcı madde hasara yolaçmıştır.

Kremlin'deki

(Baştarafı 1. Sayfada)

rilecek olan küçük kokteyle gazeteci alınmayacağını söylemiştik. Ama son anda şansımız yaver gitti ve çok az sayıdaki Türk meslektaşımızla birlikte resmi yemek öncesindeki kokteyle katılmak üzere Kremlin Sarayına gidebildik.

Bu geziyi okuyucularımız «adına» izlediğimize göre, sizin yerinize Kremlin'in, Çarlardan kalma görkemi ile komünistlerin, bu görkemi komünizmle nasıl uyumlaştırdıklarını sizler adına gördük.

Onlarca metre uzanan merdivenlerin alt basamağına geldiğimizde, içiçe geçmiş Kremlin salonlarının en sonunda şaşırtıcı bir tablo bizi çarptı. Şöyle elli metre kadar uzakta, yükselen merdivenlerin en sonunda tüm duvarı kapladığı için resim olduğunu farkedemediğimiz bir tablo... Lenin ve Komsomollar... Lenin bugünkü Sovyetler Birliğinin yöneticilerinin de aralarında bulunduğu genç komünistlerle konuşuyordu; baba ve öğretmen gibi. Tablo hünerli bir ressamın elinden çıkmıştı besbelli.

Biz Lenin'i ayırdetmiş ama, gördüğümüzün de bir tablo olduğunu çıkaramadığımızdan şaşırmıştık. Yanıbaşımızda Nazlı Ilıcak daha da şaşkın seslendi:

— Aaaa, ileride bir orkestra var.

Eh, n'apsın kadıncağız, onca uzaktan Lenin'i tanıyacak değil ya. Komsomollarla konuşan Lenin'i bir orkestra şefi sanmıştı. Bizce pek haksız da değil. Lenin, Sovyet halkının orkestra şefi değil miydi? Komünizmin maestrosu değil miydi?

Kokteyl son derece mütevazi idi. Kremlin'in görkemi ile çok önceden gelmiş Sovyet yöneticilerinin alçakgönüllü tavırları bir çelişkiyi değil, bir uyumu gösteriyordu.

İki adım ötemizde SSCB Bakanlar Kurulu Başkanı Aleksi Kossigin, Gosplan Başkanı Baybakov, adlarını bilmediğimiz Sovyet yöneticileri sohbet ediyorlardı. Ne koruma önlemi, ne başka bir şey. O kadar ki bir ara geri geri giderken az kaldı Kossigin ile çarpışıyorduk. Bereket biri omuzumuza dokundu da durduk.

Kokteyl için Ecevit'i beklerken küçük kokteyl salonundaki Sovyet yöneticilerini tanımaya çalışıyor, Türkiye Büyükelçiliğinden kimi bulduysak, «bu kim acaba?» diye soruyorduk.

Tabii onlar da... hiç birini tanımıyorlardı. Hayret...

Bir köşede sohbet eden çelebi görünüşlü, üniformalı bir Sovyet subayını benzettik birine. Uzun süre çıkaramadık. Elçilikten bir iki hanıma sorduk:

— Ay vallahi bilmiyorum ki... dediler.

Son anda bizde bir ışık çaktı. Bir Sovyet subayını nerden tanırız? Elbette fotoğraflarından filan, evet. Sözünü ettiğimiz subay: SSCB Genelkurmay Başkanı Ogarkov...

Gene sorduk:

— General Ogarkov olmasın acaba?

Hanımlardan biri konuştu:

— Vallahi bilmiyorum. Ama bizim Necil bilir herhalde.

O'nu hemen bulmak mümkün olmadığı için birkaç hanıma daha soruldu.

Onlar da tanımıyorlardı. Sonra aranılan bulundu. Soruldu.

O, olanca bilinçliliği ile yanıtladı:

— Ha o mu? Ecevit'in korunmasında görevli bir Sovyet generalidir. Adını bilmiyorum...

Şimdi siz «Eee, n'olmuş?» diyeceksiniz. Ne olmuş'u var mı? Ecevit geldikten sonra o generali de tanıttılar Ecevit'e:

— Sovyetler Birliği Genel Kurmaybaşkanı General Ogarkov...

Bunlar dün sabahtı. Bu sabah Kızıl Meydan'a gidildi topluca. Ecevit de az sonra resmi ekiple birlikte geldi. Mozoleyi selamlamaya hazırlanıyoruz.

Nazlı Ilıcak gene yanıbaşımızda. Yüzlerce ve yüzlerce metre süren ve ülkenin dört bir yanından «Lenin'e saygı» için gelen yurttaşların sıralarına baktı bak tı:

— Haa, şimdi anladım, dedi, bunlar Moskova'ya gelebilmek için izin alamıyorlar. Seyahat özgürlüğü elde etmek için de «Lenin'i ziyaret edeceğim» diye mazeret uyduruyor geziyorlar Moskova'yı.

Geldiğimiz günden beri gazetecilere yardım etmeye çalışan İntourist rehberi, Türkçe bilen Ermeni delikanlı Armen, alıştığımız nezaketini ve sabrını taşırdı.

— Yani bunlar buraya izinle mi geliyorlar diyorsunuz?

Bizimki direndi:

— Aaa, tabi ayol. İzin almıyor musunuz. Rusya'da seyahat etmek için? Armen taşı gediği ne koydu:

— Alacağız bayan alacağız da, kimden alacağımızı bilmiyoruz. Herhalde babamızdan izin almak gerekecek. Eh ben otuzüç yaşındayım. Babamdan izin istersem bana güler herhalde.

Kızıl Meydan Türk gazetecilerinin kahkahaları ile çınladı.

Lenin'in Mozolesi'nin önünde bu kahkahalar belki saygısızlıktı ama Ermeni delikanlı cevabı öylesine «cuk» oturtmuştu ki... Herhalde Lenin de bu 33 yaşındaki komünistin cevabından hoşnut olmuştur diye düşündük.

Bugünlük de bu kadar. Umalım ki teleks kanalları azizlik yapmasın ve bu akşam izleyeceğimiz ve şimdiden heyecanlandığımız Bolşoy'daki «Evrenin Yeraltısı Balesi» ile ilgili izlenimlerimizi aktarabilelim. Bu bale bu rada yılın sanat olayı olarak değerlendiriliyor. Yarına yeniden buluşmak dileğiyle...

Arjantin 78

(Olaylar-Haberler-Yorumlar)

Dünya üçüncüsü bugün belli oluyor

BREZİLYA-İTALYA

BUENOS AİRES (A.A.)

[...]

...libiyet'iyle sonuçlanan 1970 Meksika Dünya Kupası finalinin de bir rövanşı olacaktır.

Brezilya, kupanın en çetin maçlarından birinde, Polonya'yı 3-1 yenmesine rağmen Peru'nun Arjantin'e 6-0 yenilmesiyle finalden mahrum kalmıştır. İtalya ise, Hollanda karşısında 1-0 galip bitirdiği bir 45 dakikadan sonra, neye uğradığını şaşırarak maçı 2-1 kaybetmiş ve finale çıkma şansını da yitirmiştir.

Üçüncülük maçı arefesinde, İtalya Milli Takımının menajeri Enzo Bearzot, [...] Tardelli ile Romeo Benetti'nin oynayamayacak olması, takım için büyük bir handikaptır. İki maçta iki sarı kart gördükleri için otomatikman bir maç için cezalandırılan bu iki oyuncunun yanısıra, Mauro Bellugi'nin sakatlığı henüz geçmemiştir.

İtalyan Takımı kesinlikle belli olmazken, Brezilya'nın sahada şu onbirle yeralması beklenmektedir:

Leao - Toninho, Oscar, Amaral, Nelinho, Batista, Cerezo, Dirceu, Mendonca, Roberto Gil.

VOGTS VE 4 FUTBOLCU ALMAN MİLLİ TAKIMINDAN İSTİFA ETTİ

ASCOCHİNGA (A.A.)

Batı Almanya'nın, kupanın son maçında Avusturya'ya 3-2 yenilmesinden sonra Alman kampında başlayan kaynaşma, nihayet perşembe günü, dört oyuncunun birden milli takımdan istifalarıyla doruk noktasına ulaşmıştır.

Kaptan Berti Vogts, Holzenbein, Erich Beer ve Schwarzenbeck, takımdan kesin olarak ayrıldıklarını ve bir daha milli takımda oynamayacaklarını söylemişlerdir. Kaptan Vogts ile Almanya'nın kupada yaptığı maçlarda kendisine hiç şans tanınmayan Schwarzenbeck'in istifaları normal karşılanmakla beraber Holzenbein ve Beer'in ayrılmaları şok etkisi yaratmıştır.

Holzenbein, öfke dolu bir demeç vererek, altı yıldan beri sustuğunu ve artık sabrının taştığını belirterek:

«Milli takımda herkese çocuk muamelesi yapıyorlar. Giyeceğimiz elbiseye bile karışıyorlar. Yazdıklarınız ve söylediklerniz hep kontrol ediliyor» demiştir.

Takımdan ayrılan Vogts'un yerine takım kaptanlığına getirilmek istenen, fakat bunu kabul etmeyen kaleci Sepp Maier ise şunları söylemiştir:

«Milli Takımdan ayrılmak niyetinde değilim. Bu bakımdan konuşmak istemiyorum. Ancak sizlere, inanamayacağınız şeyler de anlatabilirim. Fakat şimdilik susacağım. Milli Takımda kalmak istiyorum.»

Uzun bir süredir gazetecilerle arası açık bulunan Berti Vogts ise kamptan ayrılırken Alman gazetecilerle el sıkışmış ve hepsine teşekkür etmiştir.

Alman Milli Takımı bugün Buenos Aires'ten Frankfurt'a hareket edecektir.

KUPA FİNALİNİ İTALYAN HAKEM, 3.'LÜK MAÇINI İSRAİLLİ HAKEM YÖNETECEK

BUENOS AİRES (THA)

Altı saat süren iki toplantıdan sonra Arjantin ile Hollanda arasında oynanacak Dünya Kupası final maçının İtalyan hakemi Sergio Gonella tarafından yönetilmesi FİFA tarafından kararlaştırılmıştır.

Gonella'ya yardımcı olarak Avusturyalı hakem Erich Linemayr ve Uruguaylı Ramon Barreto görevlendirilmiştir.

Diğer taraftan cumartesi günü oynanacak ve dünya üçüncü-dördüncüsünü saptayacak İtalya-Brezilya maçının İsrailli hakem Abraham Klein tarafından yönetileceği, yan hakemliklerini de Macar Kacoly Plotai ve Meksikalı Alfonso Archundia'nın yapacağı açıklanmıştır.

ARJANTİN - HOLLANDA FİNAL MAÇI BERABERE BİTERSE SALI GÜNÜ YİNELENECEK

Yarın oynanacak olan Hollanda - Arjantin final karşılaşmasının uzatmalarda da berabere kalınması halinde penaltı atışlarına başvurulmayacağı, maçın salı günü tekrarlanacağı haber verilmiştir.

Bu arada İtalya ile Brezilya arasındaki bugünkü karşılaşma berabere sonuçlandığı takdirde maçın tekrarlanmaması FİFA tarafından kararlaştırılmıştır.

Maç berabere sonuçlanırsa, 15'er dakikalık iki devre oynanacak ve durum değişmediği takdirde sonuç penaltı atışları ile saptanacaktır.

BREZİLYA'DA KONUŞULAN TEK KONU ŞİKE

RİO DE JANEİRO (A.A.)

Peru'nun Arjantin'e 6-0 yenilerek Brezilya'nın Dünya Kupası finaline yükselmesini önlemesi, Brezilya'da günün konuşan tek konusu olmaya devam etmektedir.

Brezilya TV'sinin yüzlerce kişi ile yaptığı mülakat, tüm Brezilyalıların, Peru'nun şike yaptığına kesinlikle inandıklarını ortaya koymuştur.

Rio'da çıkan «Ultima Hora» Gazetesi «Soygun» başlığı altında, Brezilya'nın finale çıkmasının önlendiğini belirtirken «Jornal do Brasil» Gazetesi de, menajer Coutinho'ya atfen «Dünya futbolu için utanç günü» diye manşet atmıştır.

«Jornal dos Soports» Gazetesinin başlığı şöyledir:

«Utanmaz Perulular» Rio'nun akşam gazetesi «O Globo» ise, Peru'nun, Arjantin'e açık farkla yenilmekle Brezilya'nın hakkı olan bir finali Arjantin'e sattığını ileri sürmüştür.

Sporseverlerin büyük bir kısmı, Peru'nun maçı sattığına inanmakla beraber Arjantin'e karşı fazla bir öfke beslememektedir. Bir futbolseverin dediği gibi, bütün Güney Amerika'nın tek arzusu, kupanın Latin Amerika'da kalmasıdır.

Bu arada gazeteler, Avusturya'nın Batı Almanya'yı 3-2 yenerken çıkardığı oyun ile Peru'nun 6-0 yenilirken çıkardığı oyun arasında mukayese yapmakta ve şöyle demektedirler:

«Avusturya futbol ahlâkının ne demek olduğunu gösterirken, aynı şeyi Peru için söylemek olanaksızdır.»

CRUYFF'SUZ HOLLANDA'NIN BAŞARISI ÖVÜLÜYOR

MADRİD (THA)

Beş futbol mevsimi Cruyff'lu Barselona Futbol Takımının maçlarını izleyen İspanya spor yazarları, sarı fareden yoksun Hollanda Milli Takımının Dünya Kupası finaline yükselmesini öven yazılar yayınlamaktadır.

«İnfocmaciones» Gazetesi şunları yazmaktadır:

«Geçen Dünya Şampiyonasındaki başarılarını Cruyff olmadan da yenileyebildiler. Bu da kendisine bin kere oynaması rica edilen, fakat bunu umursamayan şımarık Cruyff'un yüzüne vurulmuş bir şamardır.»

FİNALİ 1,5 MİLYAR KİŞİ TV'DEN İZLEYECEK

BUENOS AİRES (A.A.)

Arjantin Devlet Televizyon Kurumu «A 78 TV» pazar günü, Arjantin ile Hollanda arasında yapılacak final maçını 90 ülkede 1 milyar 500 milyon insanın televizyon başında izlemesinin beklendiğini söylemiştir.

Televizyon Kurumu, Eurovision'un tahminlerine göre, TV seyircisinin 1 milyar 680 milyon olabileceğini ve bunun da, kupa finali gibi münferid bir olay için yeni bir rekor teşkil edeceğini kaydetmiştir.

SAHİBİ POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN — Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ
Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN — Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri — BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası — ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası
Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL; Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL; Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ: Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL - İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

İSTANBUL, (İSTA)

Tekel Cibali Tütün Fabrikası işyerinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'na verildiği bildirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak sendikadan yapılan açıklamada, Maltepe Sigara Fabrikasında da yetkiyi çok yakında Gıda-İş'in alacağına değinilmiş ve özetle şöyle denilmiştir.

«Bir hafta önce yetkinin kendilerine çıktığını söyleyip yaşanlar herhalde utanıp mahcup olmuşlardır. Güneş balçıkla sıvanmaz. Maltepe Sigara Fabrikasında da yetkiyi çok yakında Sendikamız ala-

Tekel Cibali'de Gıda-İş yetkili

caktır. Tek-Gıda-İş yöneticileri bunu böyle bilmelidirler.»

Öteyandan, Tekel Cibali Tütün Fabrikasında sözleşme yapma yetkisinin İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünün 13.6.1978 gün ve 679 sayılı kararı ile Gıda-İş Sendikasına verildiği bildirilen açıklamada, sözleşme görüşmelerinin, sarı sendikanın yaptırdığı gibi kapalı kapılar ardasında yürütülmeyeceği vurgulanmış ve **«Her şey açık seçik işyerinde çalışanların bilgisi içerisinde olacaktır. DİSK'in ve Tüzüğümüzün tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi yokında Cibali Tütün Fabrikasında da hayata geçirilecektir.»** denilmiştir.

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye Petrol ve Kilmya Sanayii İşçileri Sendikası (TPKSİS) nin Türk Henkel Kimya işyerinde 8.6.1978 günü başlatılan grev uyuşlaması taraflar arasında anlaşma sağlanmasıyla sonuçlanmıştır.

Önceki gün 14 gün süren grevin nedeni olan ücret zammı ve sosyal yardımlarla ilgili anlaşmazlıklar konusunda anlaşma sağlanarak grevin kaldırılması kararlaştırılmıştır. Yapılan toplu iş sözleşmesi ile işçilerin saat ücretlerine 1. yıl 13 lira 2. yıl 13 lira olmak üzere toplam 26 lira ücret zammı sağlanmıştır.

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İş-

HENKEL grevi başarıyla bitti

çileri Sendikası Kartal Şube Başkanı **Eşref Okumuş** anlaşma ile ilgili yapmış olduğu açıklamada, grevin başarı ile bitirildiği belirtmiş şunları söylemiştir. **«Türk Henkel işyerinde 100 işçimizin katılımı ile başlayan grev başladığından itibaren başarılı ile sürmüş. Grevin 14. gününde işverenin şartlarımızı kabul etmesi üzerine grev uyuşturmasına son verilerek iyi bir toplu iş sözleşmesi imzalamış bulunmaktayız»** demiştir. İki yıl süreli olan sözleşme ile işçilere kıdem tazminatları 55 güne çıkarılmış, 1 yıl için 4 maaş ikramiye ve yılda 3000 lira yakacak parası sağlanmıştır.

Maden-İş 16. Bölge Temsilcisi Hanefi Öztürk:

«İGD'NİN DEMOKRASİ SAVAŞIMINDAKİ YERİ GÖZARDI EDİLEMEZ»

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'in İleri Gençler Derneği (İGD) ile ilişkilerinin askıya alındığını açıklaması üzerine DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası 16. Bölge Temsilcisi Hanefi Öztürk DİSK Genel Başkanı Abdullah Bastürk'e bir yazı ileterek DİSK Yürütme Kurulunun alınış olduğu kararı eleştirmiştir.

Hanefi Öztürk gönderdiği yazıda DİSK'in görevinin tırmanan faşizm tehlikesine karşı işçi sınıfı öncülüğünde oluşturulacak olan ulusal demokratik cepheninin hayata geçirilmesinde yardımcı olmak olduğunu belirtmekte ve gerek cephenin oluşmasında gerek demokrasi savaşımında ulusal gençlik örgütü olan İGD'nin yeri göz ardı edilemez denilmektedir. Yazıda ayrıca «Tabanla yakın ilişkileri olan kişiler olarak derici gençliğin iddia ettiği gibi DİSK sendikalarını yıpratıcı girişimlerini görmedik. Bu gençliğin DİSK ilkelerini hayata geçirmek için son derece ilkeli savaşım verdiğini gözledik» denilmektedir.

Maden-İş Sendikası 16.

DEV. MADEN-SEN MTA'DA YETKİ UYUŞMAZLIĞI OLAN İŞYERLERİ İÇİN SOMUT ÖNERİDE BULUNDU.

MTA'da irade beyanı uygulaması istendi

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev Maden-Sen) Genel Başkanı **Yılmaz Döner**, Maden Teknik Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğü merkez, işyeri ve diğer işyerlerinde yetki sorunun Maden Federasyonu üyesi MTA-İş Sendikası tarafından çıkmazlara sokulduğunu belirterek irade beyanı isteminde bulunduğunu açıklamıştır.

Dev Maden-Sen Genel Başkanı **Yılmaz Döner** irade beyanı için Çalışma Bakanlığı ve Bölge Çalışma Müdürlüklerine bir dilekçe ile başvurulduğunu açıklamış dilekçe de şu konuların vurgulandığını belirtmiştir:

«M.T.A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne bağlı Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü faaliyet hududlarında kurulu Merkez işyeri ve diğer işyerleri ile ilgili üye kayıt ve listeleri; üye kayıt defterleri ve noter tasdikli istifaname-ler karşılıklı itiraz sonucu Bölge Çalışma Müdürlüğüne teslim edilmiş bulunmaktadır.

Anılan işyerinde ihtilafa düşmüş bulunan sendikalar M.T.A.-İş ve Sendikamız Dev Maden-Sen'dir.

Özellikle geçen dönemde ihtilaf olmuş ve 6 ay gibi uzun bir süre yetki sorunu çözülememiştir. Bu dönemde işyeri düzeyinde yetki çekişmesi sürerken Maden-İş Federasyonu işkolu dışı bulunan M.T.A. işyerini ile sözleşme imzaladı ve o günkü en yüksek ücret zam mı verildi. Sonuçta hukuki bakımdan geçerliliği olmayan Dev Maden-Sen ve M.T.A.-İş yetki için çekişirken pratikte M.T.A.-İş'in federasyon üyesi olarak işkolu sözleşmesinden yararlanması ile (ki şu an ücretler ve sosyal haklar bakımından işkolu ve işyeri sözleş-

Dev. Maden-Sen Genel Başkanı Yılmaz Döner

...sal aynıdır.) birçok işçi mad ...zorlama ve MC dönemlerinin bilinen baskıları ile M.T. A.-İş'e geçti.

Ancak yetki sendikamızca alınıp sözleşme imzalanınca işçiler yeniden M.T.A.-İş'ten ayrıldılar. Ne var ki M.T.A. - İş bu üyelerimizin tarihsiz istifalerini alınışı. Kaldı ki M.T.A.-İş'in 3 ay işverene verdiği bir diğer aidat listesi de işyerinde büyük çalışma huzursuzluğa yol açmış sonuçta 760'ı aşkın üyeniz-den aldat kesilmesi işlemi sendikamızın müdahalesi ile durdurulmuştu. Bu durum sahteciilik yolunda ciddi endişeler yaratmıştır.

Anılan işyerlerinde işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi yetki sorununun gerçeksiz ve adil bir çözüme ulaşması için Çalışma Bakanlığının 6 sayılı genelgesinin uygulanmasını istiyoruz»

«MTA'NIN BİRÇOK İŞYERİNDE DE GÖRÜŞMELER SÜRDÜRÜLÜYOR»

Öte yandan Sendika Yetkililerinden edinilen bilgiye göre yetki alınan MTA işyerindeki sözleşme görüşmeleri nin olumlu bir biçimde sürdürüldüğü açıklanmıştır.

Volfram Tesislerinde 1100 işçiyi kapsayan sözleşme görüşmeleri kesildi

BURSA (THA)

Uludağ'da kurulu Etibank Genel Müdürlüğüne ait Volfram Tesisinde çalışan 1100 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanmış ve taraflar arasında uyuşmazlık yaptı tutulmak uzlaştırma kuruluna gidilmiştir.

Volfram Tesisinde çalışan işçilerin bağlı bulunduğu Maden İşçileri Sendikası Başkanı **Fikret Demir** yaptığı açıklamada Etibank Genel Müdürlüğü ile toplusözleşme görüşmelerine 1 Ocak 1978 de başladıklarını, toplam 130 maddeden oluşan sözleşme tasfağının 12 maddesinde anlaşma sağlanamadığını söylemiştir.

Ankara'da yapılan görüşmelerde 12 maddede anlaşma sağlanamaması üzerine uyuşmazlık sapı tutulduğunu ve 19 Haziran'da uzlaştırma kuruluna gidildiğini belirten Sendika Başkanı **Demir**, uyuşmazlık maddelerini şöyle açıklamıştır:

«6 ay süren görüşmeler 12 maddede anlaşma olmaması üzerine kesilmiş ve uzlaştırma kuruluna gidilmiştir.»

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

İşçi çıkartmalarının önlenmesi

1475 sayılı İş Yasası'nın 13-17 ve 24. maddesinin anti-demokratikliği üzerine cok söylendi. Uygulamada işverenin, işçileri sürekli olarak işten çıkartmayı bir baskı unsuru olarak kullandığı sürekli izlendi. Mülkiyet hakkından bahsedilip, çalışma hakkı ayaklar altına alındı.

Geçtiğimiz aylarda gazetemiz POLİTİKA'da işten çıkartmalar üzerine çeşitli sendikal çevrelerin görüşleri sergilendi. Hepsinde beliren ortak nokta, işverenin işçi çıkarma hakkının olmadığı ve bu çağdışı tutumun yasalardan cıkarılması gerekliliği konusuydu.

Günümüzde iziliyoruz, işverenler ekonomik nedenler bahanesiyle sürekli işçi cıkartıyorlar. İşçi çıkartmalarda, işçiler açığa itilirken, işverenler sorumsuzluklarını ablalığına sürdürüyorlar ve anayasada tanınan çalışma hakkına indirilen bu darbe karşısında, yetkili organlarda bir hareketlilik ne yazık ki gözlenmiyor.

Geçtiğimiz aylarda bu konuda İstanbul'da düzenlenen bir sempozyumda, bu konudaki tüm akademisyenler, 1475 sayılı yasanın belirlediği, işverene işçi cıkartma hakkının kötüye kullanıldığı ve bu maddelerin değişmesi gerekliliğinde birleşmişlerdi.

Yine geçtiğimiz günlerde Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'da basına yaptığı açıklamada, 1475 sayılı yasada bir dizi değişiklikler yapmayı amaçladıklarını belirtmişti. Yapılan bu açıklamada, hizmet aktilerinin keyfi ve rastgele fesh edilemeyeceğini, işverenin fesih gerekçesinin geçerliliğini ispatlama yükümlülüğünün getirileceğini, iş mahkemesinin işçinin feshinde hakkı bir tutum izlendiğine karar vermesi halinde işçinin işe iadesinin sağlanıp, başta geçen sürenin de işverence işçiye ödenmesi yükümlülüğünün getirileceğini belirtmiştir. Çalışma Bakanı Bahir Ersoy aynı açıklamasında toplu işçi cıkartmalarına ilişkin olarak da, Çalışma Bakanlığından izin alınmadan, yani toplu işçi cıkartmasının hak bir nedene dayanmasının Çalışma Bakanlığınca saptanmasının yapılmadan, işverenin toplu işçi cıkartmağa yönelemeyeceği belirtilmiştir. Bakanı bu getirilen değişikliklerle işçiye istihdam güvencesinin getirildiğini de belirtilmiştir. Sendikaya üye olunması ve şikayet hakkının kullanılması gibi anayasal özgürlüklerin kullanılması sürecinde de, bu nedenlere dayalı olarak hizmet aktinin feshedilmesinin kesin olarak önleneceği yine açıklamada yer almıştır.

Yasal değişiklik önerisi ile salık nedenleri ile fesih hakkının kullanılması, SSK yasasının hükümlerine paralel olarak uzatılan, hastalanan veya kazaya uğrayan işçilerin işine tedavi süresince son verilemeyeceği de belirtilmiştir.

Çalışma Bakanı, basına yaptığı bu açıklamasında bir yanlığına da düşmüştür. Şöyle ki, işverenlerimizin bu tasarıyı olumlu karşılayacaklarını, işverenlerimizin işçi çıkartmaları konusunda haksız isnatlara ve eleştirilere uğramalarının önlenmiş olacağını belirtmiştir.

Yasal değişiklikler konusunda işverenler ise yaptıkları açıklamalarda, bu değişikliklere karşı cıkmışlar ve işçileri dilediklerî zaman işten atma konumlarının ellerin-

CGT, Renault Fabrikalarındaki örgütlü sendikalarla toplantı hazırlığı içinde

Dünya Renault işçilerinin temel sorunları ele alınıyor

Dünyadaki tüm Renault fabrikaları sendikalarıyla bir toplantı hazırlamakta olan CGT temsilcileri, Arjantin-Renault işçileriyle ilişkiler kurmak için Cordoba'ya gitmiş bulunuyorlar. Dünya çapında olacak bu toplantıda tüm Renault işçilerinin ücretleri, çalışma koşulları ve özellikle sendikal hakların ele alan bir platformun ortaya çıkarılacağı bilinivor.

Arjantin'deki Renault ülke da otomobil üretiminde ikinci sıradadır, buna karşın Renault fabrikası otomobil sanayi'nin en düşük ücretleriyle işçileri çalıştırmaktadır. Sendikal özgürlüklerin de özellikle önem taşıdığını belirten CGT temsilcileri, Cordoba Renault fabrikasında çok sayıda işçinin sendikal sorunlar yüzünden baskıya uğradığını, bir çoğunun hapiste olduğunu, ya da kaybolduğunu, 147 işçinin de grev yaptıkları gerekçesiyle işten kovuldugunu açıklamaktadır. Arjantin - Renault yönetimi ve Cordoba'daki Çalışma Bakanlığı tem silciliyle görüşen temsilciler hapiste olan sendikacıların serbest bırakılmasını ve kovulan işçilerin yeniden işe alınmasını talep etmişlerdir. Ziyaretleri sırasında sürekli olarak polis gözetimi altında tutulan Fransız sendikacılara, bütün bu koşulların rağmen kaybolan işçiler ve kaybolan Fransız vatandaşları konusunda da bilgiler elde etmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Sovyetler Batılıların Afrika'daki müdahaleye son vermesini istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Hükümeti, Afrika'daki durumu değerlendiren bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride, Batılı ülkelerin Afrika'ya yapukları müdahaleye son vermeleri istenmiş ve bu kıtada yaratılan gerginlik tohumlarının ortadan kaldırılması çağrısında bulunulmuştur.

Sovyet Hükümetinin bildirisinde, bu gerginliğin, ABD liderliğinde bir grup NATO ülkesinin girişiği eylemler sonucu ortaya çıktığı belirtilmiş ve ana gerginlik noktaları olarak, Afrika Boynuzu'ndaki anlaşmazlık, Angola'ya karşı girişilen askeri provokasyonlar, Zaire'ye askeri müdahale, NATO subaylarının komutasında bir Pan Afrika Gücü kurulması ve Komor Adaları'ndaki darbe gösterilmiştir.

Bildiride, Zaire'nin Şaba Bölgesinde girişilen operasyonun özellikle tehlikeli bir yapıya sahip olduğu kaydedilmiş ve bu operasyona, Batılı tekellerin bu ülkenin doğal kaynakları üzerindeki kontrolu yitirmemeleri için girişildiği belirtilmiştir.

Bildiri, Çin'in de Afrika'da gerginliği artırıcı girişimlerde bulunduğunu söylemiştir.

Bildiri, Sovyetler'in, her yerde olduğu gibi Afrika'da da ulusal kurtuluş, toplumsal ilerleme ve demokrasi için savaşım veren güçlerin yanında olduğunu belirtmiş ve bunun hiçbir çıkar gözetilmeden yapıldığını, Sovyetler'in ne bir politik tahakküm peşinde olduğu, ne bir imtiyaz beklediği ne de aseri üsler peşinde koştuğu söylenmiştir.

'2. Dünya savaşı'nın neye malolduğu unutulmamalı,

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Faşist Hitler Almanyası'nın Sovyetler'e saldırmasının 37. yılı nedeniyle bir açıklama yapan Sovyet Barış Komitesi, Hitler Almanyası'na karşı kazanılan zaferin çok pahalıya malolduğunu unutmama çağrısında bulunmuştur. Açıklamada, 2. Dünya Savaşında Sovyetler'in 20 milyon yurttaşının öldürüldüğü, 1710 Sovyet kentinin yıkıldığı, 70 binden çok Sovyet köyünün faşistlerce yağma edilip yakıldığı belirtilmiş, tüm dünyada 55 milyon kişinin öldüğü kaydedilmiştir. Açıklamada, Sovyetler'in ve diğer sosyalist ülkelerin barışçı girişimleri sonucunda, Avrupa halklarının 30 yıldan uzun bir zamandır barış koşullarında yaşadıkları kaydedilmiş ve bundan büyük bir memnunluk duyulduğu belirtilmiştir.

kısa kısa

SELANİK

Selanik'te üç gün önce meydana gelen şiddetli depremin ardından panişe uğrayan kent halkının sebirden göcü devam etmektedir.

Bu arada kentteki işyerlerinin açıldığı, fırınların ise sürekli çalıştığı verilen haberler arasındadır. Selanik'te kalanların hemen hemen hepsi ise evlerini terketmişler, parklar ve sokak kenarlarına cadır kurmuşlardır.

BUDAPEŞTE

Libya Halk Cemahiriyesi Halk Meclisi Genel Sekreteri Albay Muammer El-Kaddafi, 25 Haziran'da Macaristan'ı resmen ziyaret edecektir.

Albay Kaddafi, Macaristan Komünist Partisi Birinci Sekreteri Janos Kadar ile Macaristan Devlet Başkanı Pal Losonczi tarafından davet edilmiştir.

Prag'da bulunan Kadafi, daha önce Bulgaristan'ı da ziyaret etmişti.

BRÜKSEL

Belçika Çelik Sanayii grev nedeniyle ilen anlamıyla felce uğramıştır. Ülkenin en büyük sanayi kollarından biri olan çelik sanayiindeki greve 38.000 civarında işçi katılmaktadır.

Greve neden olan anlaşmazlık konuları arasında haftalık çalışma saatlerinin 40'dan 38'e indirilmesi ve emeklilik yaşının da 65 yerine 55 olması bulunmaktadır. İşçi sendikaları, sözkonusu önlemlerin işsizliğin azaltılması bakımından da yararlı olacağını söylemişlerdir.

LUANDA

Angola Hükümetiyle, ABD, Demokratik Almanya Cumhuriyeti ve Portekiz yetkilileri arasında bu hafta içinde görüşmeler yapılacağı açıklanmıştır.

Lizbon'da ise Neto'nun Portekiz Devlet Başkanı General Eanes ile bugün biraraya gelecekleri duyurulmuştur.

MOSKOVA

Sovyetler Birliği'nde yeni jeolojik arama mevsiminin başladığı ve araştırmalara on bin jeoloji ekibinin katıldığı bildirilmiştir. Araştırmaların özellikle Batı Sibirya, Orta Asya ve Uzakdoğu'da geniş tutuldugu belirtilmektedir.

Son iki yılda bu bölgelerde, 250 taneden çok zengin doğal kaynaklar bulunduğu kaydedilmektedir.

İspanya İşçi Komisyonları'nın ilk yasal kongresi yapılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya sendikalarının birliği olan İşçi Komisyonu'nun ilk legal kongresi Madrid'de çalışmalarına başlamıştır. 2 milyon işçiyi temsilen 1500 delegenin katıldığı kongrede açış konuşmasını yapan İşçi Komisyonu Genel Sekreteri, İspanya işçi sınıfının, kapitalist sömürüye ve emperyalizme karşı barış ve demokrasi için daha başarılı bir savaş yürütebilmesi için sendikal birlik çalışmalarını yoğunlaştırmaya kararlı olduklarını söylemiştir.

Hitler'in Sovyetler'e saldırmasının 37. yılında Sovyet Barış Komitesi bir açıklama yaptı

İsrail'in ABD Kongresi'ndeki kulisini ABD Hükümetinin bir askeri danışmanı yürütüyor

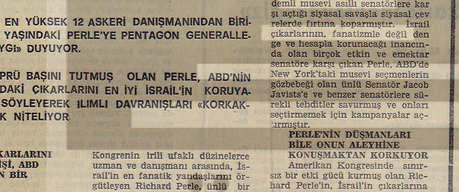

ABD Kongresinde İsrail'in çıkarlarını kollayan asker uzman Richard Perle.

★ ABD KONGRESİNDE İSRAİL'İN ÇIKARLARINI KOLLAYAN RİCHARD PERLE, ŞİRRETLİĞİ NEDENİ İLE, GANGSTER SÖZLÜĞÜNDE VE SİYASAL SÖZLÜKTE AYNI ANLAMA GELEN «ENFORCER» ADI İLE ANILIYOR.

★ HÜKÜMETİN EN YÜKSEK 12 ASKERİ DANIŞMANINDAN BİRİSİ OLAN 35 YAŞINDAKİ PERLE'YE PENTAGON GENERALLERİ BİLE «SAYGI» DUYUYOR.

★ BİRÇOK KÖPRÜ BAŞINI TUTMUŞ OLAN PERLE, ABD'NİN ORTADOĞU'DAKİ ÇIKARLARINI EN İYİ İSRAİL'İN KORUYABİLECEĞİNİ SÖYLEYEREK İLİMLI DAVRANIŞLARI «KORKAKLIK» OLARAK NİTELİYOR.

İSRAİL'İN ÇIKARLARINI KOLLAYAN KİŞİ, ABD HÜKÜMETİNİN BİR MEMURU

ABD başkenti Washington'da, İsrail'in çıkarlarını kollayan en etkin adamı ne bir senatör, ne bir kongre üyesi ve ne de kuliscidir. Amerika'da, gangster sözlüğünde ve siyasal yaşamda eş anlamlısı olan bu sözcükle anılan bu etkin adam, hükümetin en yüksek niteliklî bir memurudur. Pis ve zorlu işleri kotarmayı seven «Enforcer» sözcüğü, bu memurun, kısa ve ünlü adı olmuştur Washington'da. Siyasal evrenin her kesiminde, İsrail'in etabasca tetiği» olan bu adamın adı Richard Perle'dir. Musevi çıkarlarının Amerika'daki en koyu yanlılarından kademli Senatör Henry «Scoop» Jackson'un resmi yardımcılarından biri olan Richard Perle, Senatonun «Silahlı Kuvvetler Kurulu»nda görevlidir.

PERLE, HÜKÜMETİN 12 ASKERİ DANIŞMANINDAN BİRİSİ

ABD başkenti Washington'da, Amerikan politikasının görünen güçlü» diye anılan İsrail kuşeisi Morris Amitay, Richard Perle'nin, sarsılmaz bir köprü-başı olduğunu belirtmekten çekinmez.

Kongrenin irili ufaklı düzinelerce uzman ve danışmanı arasında, İsrail'in en fanatik yandaşlarının gözdüleyen Richard Perle, ünlü bir asgeri savunma uzmanı olarak bilinivor. İsrail lobisinin bir numaralı lobicisi Morris Amitay kadar kibirli ve şirret bir kimliği vardır bu ünlü görevlinin. Pentagon'un önde gelen en sert general ve albaylarıyla da çok yakın bir dostluk kurmuş olan Richard Perle, 35 yaşına karşın, kıdemli ve yaşlı asker-lerden belirgin bir saygı görür. Amerikan kamuoyunca yeteri kadar bilinmeyen bu uzman, stratejik silâhlar alanında hükümete öneriler sunan 12 görevli arasında bulunuyor.

«ABD'NİN ÇIKARLARINI EN İYİ İSRAİL KORUR»

1968'lerde Johnson yönetimi sırasında, İsrail'in işgal ettiği Mısır topraklarında «arazi» satın alınmasına açıklayan Perle, o dönemlerde ortalığı çok karıştırmışsa da, şimdi eski söylediklerî için «şaka» sözcüğünü kullanıyor. İsrail yanlısağını akıcı ve gerekçeli tek yol olarak tanımlayan Perle'ye göre, Ortadoğu'da ABD'nin çıkarlarını koruyacak tek devlet İsrail olup, ordaki yandaşığın ana öğesi sayılabilir.

PERLE, ABD'NİN MUSEVİ ASİLLI SENATÖRLERİNE SAVAŞ AÇIYOR

Aslen musevi olan Richard Perle'in, İsrail'in çıkarlarına yönelik yasalarını geçmesi ve onaylanması için yürüttüğü cüreklar atılım, giderek orta çizgi ve açık bir düşmanlar cephesi oluşturmuştur. Perle'nin şirretliğini ve çok çeşitli köprü-başlarını anımsayanlar, ona doğrudan doğruya saldırmaktan çekinmektedirler. Washington'daki kulis çiçlerinin ayrıntılarını ortaya koyan «Power Peddlers» adlı yapıtın yazarları Warren Howe ve Sarah Hays, nedense Richard Perle'nin düşmanlarını» bir türlü konuşturmayı başarımamışlardır. Amerikan Muvesiller Kurulu «AJC» ve Bnai Brith gibi çok ün yapmış musevi örgütlerinin ılımlı ve akılcı tutumunu beğenmeyen Richard Perle, ılımlılığın, «korkaklık ve aptallık» olduğu inancındadır. Senatör Birch Bayh, Frank Church, Clifford Case, Richard Schweiker, Abraham Ribicoof, Richard Stone gibi Amerikan Senatosunun en etkin isimleriyle yakın bağlantılar kurmuş olan Perle, Amerikan politikasını egemenliğine alan Musevi kulisçiliğinin en fanatik sözcüsü olarak tanınmaktadır.

A. CENGİZ

ŞABA'DA TOPLU KIRIM SÜRÜYOR

★ ŞABA'DAN KAÇAN ONBİNLERCE KİŞİ, MOBUTU'NUN VE YABANCI ASKERLERİN HALKI EZDİĞİNİ SÖYLÜYOR.

★ ANC, BATILILARIN ZAİRE'DE YENİ BİR SALDIRI ÜSSÜ OLUŞTURMAYA ÇALIŞTIKLARINI BELİRTTİ.

★ ANGOLA SINIRINA ZAİRE BİRLİKLERİ VE AYRILIKCI GERİLLALAR YIĞILIYOR.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire'nin Şaba eyaletinde yerli halka karşı baskı ve topla kırımların sürdürüldüğü bildirilmektedir.

Zaire'nin Şaba eyaletinde karşılaştığı eziyetlerden kaçarak komşu ülkelere sığınanların onbinlerce kişiyi bulduğu haber verilmektedir. Zambiya'ya geçen Şabalı göçmenler, Şaba'da askerlerin halka karşı ağır bir sa-

bir dakika

Federal Almanya'da çıkan Bild Dergisi, Jacqueline Onassis ile İngiliz Prensesi Margaret'ten şu şekilde sözetmiş: **«New York'lu yayınevi Doubleday için çalışmakta olan Jacqueline, Margaret'i kitap yazmaya heveslendirdi.»**

Lübnan Devlet Başkanı, halkı, kendini yoketmek isteyenlere karşı koymaya çağırdı

BEYRUT (A.A.)

Lübnan Cumhurbaşkanı Elias Sarkis, Lübnan Radyo ve Televizyonunda bir konuşma yapmıştır.

İşsavaşın sona ermesinden bu yana ülkede halâ sürmekte olanların hüküm sürdüğünü belirten Sarkis, periodik olarak Lübnan'da mutlaka önemli bir barışçılık girişiminin düşünülmediğine dikkati çekmiştir.

Lübnan Devlet Başkanı, devletin silâhlı kuvvetlerinin bir düzene sokmak için yarı yolda bulunulduğu bir sırada bu girişimin bile engellendiğini, işsavaş sonrası ülkede güvenlik sağlanmışken bir de Güney Lübnan'a karşı İsrail saldırısının ortaya çıktığını bildirmiştir.

Lübnan'ın ve Lübnan halkının çok kötü bir dönemi geçtiğmekte olduğunu da belirten Devlet Başkanı, Lübnan halkının kendisini yok etmek isteyenlere ve bu konuda kendisine meydan okuyanlara, sağ kalmak istediğini ve yaşamaya devam edeceğini kanıtlaması zamanının geldiğini söylemiştir.

olaylar ve gerçekler

bilge dicleli

Er ya da geç

23 Haziran 1977 tarihli gazeteler, Başbakan Bülent Ecevit'in, Sovyetler Birliği'nde Sovyet toplumunun ilerî gücü, Sovyet proletaryasının ve halkının öncüsü, dünya işçi sınıfının en yakın bağdaşığı ve ulusal kurtuluş savaşlarının yakın destekcisi Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev tarafından kabul edildiğini yazıyordu.

Bu tarih bize, başbakanın bir başka dış gezi dönüşü, NATO ve BM toplantıları dönüşü, Roma Havaalanında düzenlediği basın toplantısını anımsattı. Bu basın toplantısında yabancı gazeteciler, başbakana, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılıp kaldırılmayacağını sormuşlardı. Ecevit ise bu soruyu: **«Toplum hazır değil. Ayrıca da komünist olmasalar bile, Türkiye'de işçi partileri vars** biçiminde yanıtlar vermişti.

Başbakanın Roma Havaalanındaki basın toplantısını anımsamamızda elbette bir neden var. Çünkü gazetelerin Ecevit'in Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri ile görüştüğünü yazdığı tarihte, 1936'nın 23 Haziranında bir başka gazete, Resmi Gazete, işçi sınıfının düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen 141 ve 142. maddelerin Türk Ceza Kanununa girdiğini yazmıştı.

İşin ilginç yanı, Roma Havaalanında başbakana Türkiye Komünist Partisi'ne ilişkin sorular yöneltilmesi ve başbakanın da bu soruları **«Toplum hazır değil. Komünister olmasa bile, başkaları var»** diye cevaplamasıdır. Çünkü bilindiği gibi o Roma, 1936'da faşist İtalya'nın merkezi, Mussolini'nin başınadır. Ve 141 ve 142. maddeler, Türk Ceza Kanununa faşist Mussolini düzeninin bir ürünü olarak girmişlerdi.

Roma Havaalanında başbakanın yabancı gazetecilerin sorularını yanıtlarken sergilediği ılımlı, bugün bazı çevreler tarafından da tekrarlanmaktadır.

«Toplumumuz, 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasına, Türkiye Komünist Partisi'nin serbest biçimlenmesine izin vermez» deniyor. Ama bugün örtük sınıfların varlığı, bu arada işçi sınıfının tüm toplumlarda olduğu gibi, Türkiye toplumunda da öncü rolü kimse tarafından inkâr edilemiyor. İşçi sınıfının ekonomik örgütleri, başka kısıtlamalara karşın yine de faaliyetlerini açıkça yürütmekteler. O halde işçi sınıfının politik örgütü, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın sürdürülmesi için hiçbir neden olmasası gerekir.

«Efendim erken. Toplum hazır değil» denmekte. Ne var ki toplumun hemen her kesiminden, en başta da işçi sınıfından yüksekten sesler, 141 ve 142'nin kaldırılmasını, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağa son verilmesini talep etmektedirler. 1 Mayıs'ta Alanında yüzbinler **«TKP'ye Özgürlük»** diye haykırmadı mı?

«Başkaları var» savına gelince. Komünist Partisi diğer işçi partilerinden farklıdır. Pratikte, işçi sınıfı partilerinin en kararlı, en ileri, en bilinçli kesimidir. Teoride ise, proleterya hareketinin izlediği çizgiyi, hareketin koşullarını ve sonunda varacağı genel sonuçları **aorkca anlayıp** uygulamasından ileri gelen bir üstünlüğe sahiptir. Fraksyon bölünmesinin güncelliğini barbarlaşan önce vurgulamak, ulusal demokratik güçlerin birliğini önermek, bunalımdan tek çıkış yolunu, bunun yolunu - yöntemini, programını göstermesi bunun en somut kanıtıdır.

Bütün karşı savların burjuvazi adına, yani soysal bir sınıf olan proletarya üzerinde tahakküm kurmuş bir sınıf adına ortaya atıldığı ortadadır. Onun niyeti ise, Demirellerin, Türkeşlerin atıldırı çağlıkla da yetinilmediği gibi, demokrasiyi genişletmek, toplumun tüm kesimlerine düşünme ve söylemine özgürlüğü vermek değil, tersine 141 ve 142'yi daha da kesitlemek ve bu arada parlamentoyu bile feshetmektir. Böylesine düşünce ve niyetlerini hergün yayın organlarında, Milliyetçiler Kurultay'larında ortaya koymaktadırlar.

Ama bugünün Türkiyesi, 1936'lardan çok farklıdır. İşçi sınıfının ekonomik ve politik savaşımı, demokrasi güçlerinin mücadelesi, yurtseverlerin dirençleri dev adımlarla ilerlemekte, güçlenmektedir. Bu arada Türkiye Komünist Partisi'nin de toplumun her kesiminde gücünü, ağırlığını artıraya koyduğu gözlenmektedir. Toplumun her kesiminden 141 ve 142. maddelerin kaldırılması, Türkiye toplumunun çağdaş bir toplum haline getirilmesi, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağa son verilmesi gerektiği yolunda talepler yükselmektedir. Köylerden ve şehirlerden gelen bu kovga sesleri, bu talebin er ya da geç ama mutlaka gerçekleşeceğini göstermiyor.

Vietnam'daki Çinlilere baskı altında oldukları yalanlıdırlar

★ VİETNAM'DAN ÇIKMAK İSTEYEN ÇİNLİLERİN TAŞINMASI, ÇİN TARAFINDEN ENGELLENİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam'daki Çin asıllı insanlarla bir röportaj yapan İkuki adında bir Japon gazeteci, Vietnam'da Çinlilerin izlendiği ve baskı altında tu tuldığı yolundaki Pekin iddialarının gerçek dışı olduğunu yazmıştır. Gazeteci, kendisi ile konuşan Çinlilerin, bu gibi iddiaların yalandan başka birşey olmadığını, Vietnam'daki Çinlilere Vietnamlılarla eşit haklar sağlandığını, eşit iş için eşit ücret almakta olduklarını söylediklerini yazmıştır.

Bu arada Vietnam Hükümeti, Vietnam'dan göç etmek isteyen Çin asıllı insanların sevkedilmesi işinin Çin tarafından engellendiğini açıklamıştır. Vietnam Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, konu hakkında yapılacak olan görüşmelerin, Çin Elçiliğinin kabul edilmesi talepler ileri sürmesi yü zünden uzatıldığı belirtilmiştir.

Çin tarafının, Vietnam'daki Çinlilerin ülkeden ayrılmaları için gerekli olan iznin Vietnam tarafından değil Çin tarafından verilmesi gerektiğinde ve ayrıca Vietnam limanlarına girmelerine izin verilen Çin gemilerinin bu limanlarda belirsiz bir süre kalmalarında israr ettiği bildirilmektedir.

Güney Afrika KP ırkçıların baskılarını kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irkçı Güney Afrika rejiminin son ay içinde siyahlar üzerinde görülmeyi bir baskı uygulaması ve binlerce kişi tutuklaması üzerine bir açıklama yapan Güney Afrika Komünist Partisi, bu baskıların, ırkçı rejiminin korkusunu ortaya koyduğunu belirtmiştir. Açıklamada, ırkçı rejiminin baskı yoluyla ömrünü uzatmaya çalıştığı ancak bu rejimi yaşatmaya ne ırkçıların ne de emperyalizmin gücünün yetmeyeceği belirtilmiştir.

141-142 ve Gençlik

Alaattin TAŞ
(GD Genel Sekreteri)

Ceza yasasında bulunan 141. 142. maddeler ülkemizde ilericilere, yurtseverlere, işçi sınıfı devrimcilerine karşı buyrukların yıllar boyu kullanageldiği ezgi mekanizmasının en önemli parçalarını oluşturuyor.

Ülkemizde egemen burjuvazi toprak ağaları, komutanların koruyabilmek, anti-demokratik düzenlerini ayakta tutabilmek için işçi sınıfı ve emekçi halk hareketine her alanda saldırageldikleridir.

Durumun böyle olması, ulusal kurtuluş savaşı sonrası burjuvazinin egemenliği ele almasına kadar dayanır. İşçi sınıfının, emekçi katmanların kanları, canları pahasına elde edilen kazanımlara burjuvazi, toprak ağalarına dayanarak el ya. ta. Dar, bencil çıkarlarını ön plana tutarak, kurtuluş savaşıyla elde edilen bağımsızlığı giderek daraltılı. Kapidan korulan emperyalizm yeni yöntemlerle ekonomik, politik, askersel örgütleriyle pencereden, bacadan girdi. Ülkemiz, emperyalizmin bağımlılığı altına girdi. Ülkemizin emperyalizme bağlanması, içte burjuvasinin egemenliğini pekiştirmestiyle, anti-demokratik uygulamalarla atbaşı gitti.

Burjuvazi - ağa ikilisi egemen ligi alış sürecine, emperyalizme karşı savaşan halk güçlerini arkadan hançerlemekle başladı. Daha sonraları işçi sınıfı partisi özel bir yasayla yasaklandı. Yine işçi sınıfının en doğal hakkı olan grev hakkı, «takriri sükûn» adlı yasayla gaspedildi. Egemen güçler, dünyada faşizmin güçlenmesine ve Avrupa'yı, halkların zindanına çevirme sürecine koşut olarak, ezgi makinelerini faşist yöntemlerle donatmaya koyuldular. İşte bu sürecin en önemli noktası, Haziran 1936'da faşist Italyan ceza yasasından aktarılan «Sınıf temeline dayalı örgüt kurmayı» yasaklayan 141. madde ile «propaganda»yı yasaklayan 142. maddelerdir.

Egemen güçler değişik dönemlerde bu yasa maddelerinin kapsamını daha da genişleterek ve yeni hükümler ekleyerek günümüze değin ilerici kişi ve kuruluşlara karşı uygulayageldikleridir. İlerici, devrimci kişiler hep bu yasalara dayanılarak yargılanmış, zindanlara atılmış, kuruluşlar ise yine bu yasalara dayanılarak kapatılmıştır.

Bu nedenle burjuvazi bu yasalar sacılığıyla en doğal bir hak olan «Düşünme ve örgütlenme özgürlüğü»nü gaspetmiştir. Bu durum işçi sınıfı ve diğer tüm emekçi katmanlar için olduğu gibi gençlik için de böyle olmuştur. Gençlik örgütleri bu yasalara dayanılarak kapatıldı. Genç yaşta insanlar sindirilmeye çalışıldı.

Bugün gençlik örgütü yöneticileri hakkında bu yasalara dayanılarak açılan davaların mahkumiyet tutarı 100 yılları aşıyor.

Bütün bu nedenlerden dolayı 141. 142. maddelerin kaldırılması, 43 milyonluk insanın istemi olmuştur. İlerici yurtsever kişiler ve kuruluşların 141. 142. maddelerin kaldırılması doğrultusunda savaşım vermeleri onlar için ertelenmez birinci bir görevdir.

141-142'nin Ceza Yasasına girmesinin 42. yılında demokratik güçlerin tepkisi artıyor

> Türkiye demokratik kamuoyu, faşist rejim ve yaşadardan aktarılma 141, 142. maddelerin kaldırılmasını istiyor ve bu istemini yıllardan beri dile getiriyor. Türkiye demokrasi güçlerinin ve demokrasi savaşımının 1978 yılında vardığı yeni düzey ve boyutlar, 141, 142'nin kaldırılmasını, demokratik hak ve özgürlüklerin tam olarak sağlanmasını zorunlu, gerekli ve ertelenmez kılıyor. Demokratik örgüt temsilcileri 141-142. maddeler konusunda ne diyorlar?

Av. ORHAN APAYDIN
(İSTANBUL BARO BAŞKANI)

"1 Mayıs'ta atılan sloganlar Anayasaya aykırı değildir,,

★ **Türk Ceza Yasasında faşist İtalyan Ceza Yasasından alınan 141 ve 142'nci maddeler, pratikte işçi sınıfının bilimsel öğretisi yolunda parti kurulmasını yasaklamaktadır.**

★ **Eğer demokratsanız, burjuva demokrasisine inanıyorsanız, bu anlayış içinde, İşçi Sınıfının Partisi'ni kurma hakkını da savunacaksınız.**

Çoğulcu demokratik anlayış büyük Fransız düşünürü Voltaire'den kaynaklanan bir ilkeye sahiptir. Bu ilke, insanın doğruluğunu bulup etmediği düşünceleri dahi açıklama hakkını savunmak, bu hakka saygı göstermek biçiminde ifade edilebilir. Anayasalarda ve Uluslararası insan hakları sözleşmelerinde yeralan temel insan hakları ve özgürlükleri arasında özellikle düşünce özgürlüğü başta gelir. Düşünce özgürlüğü de düşünceyi açıklama unsuru ile bir anlam kazanır. Düşünce özgürlüğü, düşünceye dayalı örgütlenme haklarını da içermektedir. Örgütlenme hakları temelinde düşünce özgürlüğüne dayalıdır.. Çoğulcu bir düzende düşünceler arasında çelişkiler olması, farklılıklar olması doğaldır. Çoğulculuğun anlamı da bunu ortaya koyar. Başkalarının düşüncelerine inanmasanız bile, başkaları için açıklama hakkını sonuna kadar savunacaksınız. Örneğin, Büyük Fransız düşünürlerinden Jean Paul Sartre, Fransa'da birkaç yıl önce hükümet tarafından kapatılan ve yayını kendisine ters gelen dergiyi kolunun altına alarak Paris sokaklarında satmıştır, Sartre bu davranışı ile Voltaire'den gelen geleneğe sahip çıkmıştır.

Düşünce özgürlüğünü yalnız kendi düşüncen için savunmayacaksın, kendinden farklı düşünenler için de savunacaksın. Bunun yanında düşünce özgürlüğüne dayalı örgütlenme hakkı, özellikle sosyal sınıflara ait, sosyal sınıfların hak ve çıkarlarına dayalı örgütlenme hakkını da savunmak aynı şekilde gözönüne alınmalıdır. Bir kişi burjuva sınıfına mensup olabilir, fakat işçi sınıfının örgütlenme hakkını savunabilir. İşçi sınıfının örgütü ister sosyal demokrat nitelikte olsun, ister bugünkü anlamda sosyalist partiler niteliğinde olsun, isterse de Marksist-Komünist partiler niteliğinde olsun işçi sınıfının örgütlenme hakkını savunmak, işçi sınıfı partisinin inançlarına sahip olmayı da gerektirmez; bu inançların propagandasını yapmak anlamına da gelmez.. Yapılan şey nedir? Çoğulcu bir demokratik düzende sınıflar açısından da çoğulculuk dikkate alınmalıdır. Yalnız burjuva sınıfına siyasal örgütlenme hakkını tanımayıp, işçi sınıfına da kendi bilimsel öğretisi doğrultusunda örgütlenme hakkını tanıyacaksınız. Eğer demokratsanız, burjuva demokrasisine inanıyorsanız, burjuva demokrasisi anlayışı içerisinde, işçi sınıfının partisini kurma hakkını da savunacaksınız. Bu çerçeve içinde 1 Mayıs olayı incelendiğinde 1 Mayıs günü gösteri sırasında işçi sınıfının partisini kurması hakkı sloganlarla ortaya atılmış ve gösteriye katılanlar tarafından savunulmuştur. Bunu savunanların tümü işçi sınıfı öğretisini benimseyenler olarak kabul etmek mümkün değildir. Mümkün olsa bile mantıken bu şekilde düşünmeyenler olduğunu da dikkate almak gerekir. Kişi bu düşünceye sahip olabilir, bu düşüncesini işçi sınıfının örgütlenme hakkını savunmak şeklinde ortaya atarsa bunu suç olarak kabul etmek aklıdiye alınacak bir görüş olamaz. Türk ceza yasasına faşist İtalyan ceza yasasından alınan ve işçi sınıfının siyasal partisini kurmak hakkını yasaklayan, bunu önleyen 141 ve 142'inci maddeler açısından sorun ele alındığında, 141'inci madde pratikte işçi sınıfının bilimsel öğretisi yolunda parti kurmasını yasaklamaktadır. Dinamik yorumlar dahi düşünebileydim. 141 bunu engelleyemiyor. Fakat pratik de uygulama bu şekilde ortaya çıkıyor.

Bu gün Türkiye'de yansız kişiler, sadece objektif olarak çoğulcu demokratik sistemi benimseyenler 141'inci maddenin kalkmasını açıkça savunuyorlar. Eğer 1 Mayıs günü işçi sınıfının partisini kurun diyenler 141-142'inci maddedeki suçu işlemişlerse, Türk Ceza yasasının 141-142'inci maddelerinin kaldırılmasını isteyenlerde suç işlemiş olurlar. Çünkü sonuç olarak, 141 ve 142'inci maddeler kaldırılsın demekle işçi sınıfı siyasal partisini kursun demektedirler. 1 Mayıs'ta bu somut olarak ifade edilmiş, hem 141-142 kaldırılsın demiş hem de işçi sınıfı siyasal partisini kursun demiştir. Türkiye Komünist Partisi adlı partinin legalize olması yasallaşması istenmiştir. Ve işçi sınıfı siyasal partisini kursun demek suç değilse ki, sevciler bunu suç kabul etmiyorlar, Türkiye Komünist Partisi yasallaşsın demek de suç olamaz.

Burada yapılan şey Türkiye Komünist Partisinin fikirlerinin doğru olduğu şeklinde değildir, bu örgütün yasa dışı biraklılmamasının, yasallaşmasının istenmesidir. Netice itibari ile 141-142'inci maddeler ortadan kalkınca bu da kendiliğinden olacaktır. Acıkca bu fikri ortaya atmışlardır. Peki bunların içinde TKP'nın kaç üyesi vardır? Belki bunların içinde burjuva partilerine üye olanlar vardır. Fakat yukarda da söylediğim gibi çoğulcu demokratik anlayışı benimsemişlerdir ve bunun sonucu olarak da böyle bir yasaklamanın çoğulcu demokratik düzene, düşünce özgürlüğüne, düşünceye dayalı örgütlenme hakkına ve enayasaya, insan hakları sözleşmesine aykırı olduğuna ileri sürmektedirler. Bunu söylemek 142'inci madde içinde düşünülemez. Sonuç olarak Türk Ceza yasasının 141-142'inci maddelerinin kaldırılmasını istemekle, işçi sınıfının siyasal partisini kurması hakkını savunmuş olmaktadırlar. Bu yönünün partisi olduğunu belirten Türkiye Komünist Partisi adlı örgütün yasallaşmasını istemek arasında hiç bir fark yoktur. 141 ve 142'inci maddelerin kaldırılmasını savunanları savcılık kovuşturmuyorsa bunu söyleyenlerin de kovuşturulmaması gerekir.

Anayasanız 1961 anayasası demokratik niteliki bir anayasadır. Ve ülkemize çoğulcu demokratik düzeni getirmek istemiştir. Getirmek istemiştir diyorum, çünkü yerleşmemiştir henüz. Gerçekten düşünce özgürlüğünün sınırsızlığını kabul eden anayasanın düşünceye dayalı eylemleri, bu arada işçi sınıfının siyasal partisini kurmasını yasaklığını ileri sürmek mümkün değil. Anayasalarda yer alan temel hak ve özgürlükleri gerçekleşmesini istemek, hatta hatta anayasa değişsin, bu hak tanınsın demek de suç değildir. Kamu görevlileri bu uygulayı yapmak zorundadır. Anayasa işçi sınıfına partisini kurma hakkını yasaklamış olabilir. Anayasa bu şekilde yayınlanmış olabilir. Fakat kişiler anayasa değiştirilecek Türkiye'de Komünist adı altında da olsa işçi sınıfının öğretisine dayalı partilerin kurulmasına yol açacak değişikliklerin yapılmasını isteyebilir. Bu hakların insan hakları sözleşmelerinde yer alan içeriği ile kullanılmasını isteyebilir. Bu hak isteme özgürlüğü de güvenliği altındadır. Anayasada tanınmayan hakları isteme özgürlüğü de bugün Anayasada vardır. Bunun yasaklayıcı, buna engel koyucu bir kural Anayasamızda ceza yasalarımızda bulunmamaktadır. Yalnız sorunu Anayasa çerçevesinde incelemiyoruz. Ceza yasasının 141-142'inci maddelerin bakımından da sorun incelendiğinde aynı sonuçlara varırız. Burada iddia edilen nedir? Türkiye Komünist Partisinin yasallaşmasını istemekte Komünizm propagandası yapılmıştır demek isteniyor.

Oysa burada komünist propaganda yapmak değil, bu düşünceyi yaşıyanlara özgürlük tanınması istenmektedir. Bu düşüncenin iyiliği, kötülüğü, doğruluğu yanlışlığı ortaya atılmıyor. Sadece bu düşünceyi açıklama özgürlüğü, bu düşünceye sahip olanlara bu düşünceyi açıklamasını özgürlüğünün tanınmasını istiyoruz. Türk Ceza Kanununun 142'inci maddesi ise Komünist propagandasını yasaklamıştır. Anayasanın çerçevesinde ve ceza yasaları tatbikatında o gün 1 Mayıs günü atılan sloganlarda bir suç unsuru ve Anayasaya aykırılık bulunmamaktadır.

CHP'li Günay, «Polis örgütleri ile ilgili yasa tasarısını dikkatle inceleyeceğiz»

★ **POL-DER İSTANBUL ŞUBE BAŞKANI KÂZIM BİLİR, DEMOKRASİDEN YANA OLANLARIN, POLİSLERİN DERNEK KURMA HAKKINI ENGELLEMEYE ÇALIŞMAMASI GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ**

İSTANBUL (İSTA) POL-DER İstanbul Şube Başkanı Kâzım Bilir, dün öğleyinden itibaren toplantısında, «Polislerin dernek kurma hakkını elinden almaya çalışma demokrasiden yana olanların değil, demokrasi düşmanı güçlerin düşüncesi olabilir» dedi.

Toplantıya katılan CHP Milletvekili Ertuğrul Günay da, «CHP grubunun önemli sayıda üyesi POL-DER'in demokratik çerçeve içinde sürdürdüğü haklı uğraşı dikkatle izlemektedir. Getirilecek yasa önerisinin seçimlerde halk oyuna sunduğumuz programın temel ilkelerine ve Anayasanın demokratik niteliğine aykırı düşen hiç bir noktasına karşı çıkmayı görev sayacağımız açıktır» demiştir.

CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay ve demokratik kitle örgütleri temsilcilerinin de katıldıkları basın toplantısında konuşan Kâzım Bilir, «Faşist saldırıların bu kadar arttığı, Danıştay binasının bombalandığı, bilim adamlarının pusuya düşürülerek öldürildiği, toplu katliamların düzenlenip öğrenim özgürlüğünün ve can güvenliğinin yok edildiği bir ortamda, POL-DER'i kapatma planları kuruluyor» demiştir.

Bilir, konuşmasında POL-DER üyelerine yapılan haksızlıklara örnekler vererek polis arasına sızmış bazı faşistlerin 1 Mayıs '78 ile AP mitinglerindeki yasa dışı tutumlarının kovuşturulmadığına işaret etmiştir.

Ankara'daki eğitim enstitüleri bir süre daha açılmayacak

ANKARA, (İSTA)

Güvenlik önlemlerinin tamamlanamayışı nedeniyle açılması sürekli geciktirilen Ankara Eğitim Enstitüsü ile Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenime bir süre daha başlanamayacağı bildirilmiştir.

Ankara Valisi Tekin Alp İSTA Ajansı muhabirine açıklarken açılması için şimdilik bir tarih vermenin mümkün olmadığını bildirmiş eyetersiz güvenlik önlemleri geliştirilip en üst düzeye çıkarılmadıkça okullar açılmayacaktırı» demiştir.

Edirne'deki Kapıkule girişi genişletiliyor

ANKARA, (İSTA)

Edirne'deki Kapıkule sınır girişinin genişletilerek 17 şeride çıkarılacağı bildirilmiştir. Yetkililer böylece sınır kapılarında meydana gelen yığılmaların kökü çözüme kavuşturulacağını sandıklarını belirtmişlerdir.

Kapıkule ve çevresinde yaptığı incelemelerinden sonra bir açıklama yapan Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu ile Turizm ve Tanıtma Bakanlığının ortak çalışmasıyla Kapıkule girişinin yeniden düzenlenece ğini bildirmiştir. Sınırdaki Milli Savunma Bakanlığına ait binaların yıkılarak başka yerlere kaydırması gerektiğini ifade eden Coşkun kendi bakanlıklarına ait binaların da %4 sınır içinde yıkılması için emir verdiğini söylemiştir.

AÇIK OTURUM

TÜRKİYE - SOVYETLER BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ ve DETANT
YÖNETEN : SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Senatör, Türkiye - Sovyetler Birliği Dostluk Grubu Başkanı)

KATILANLAR:
NECATİ CEBE: (CHP Balıkesir Milletvekili)
AHMET KARDAM: (Yazar)
UĞUR KÖKDEN: (Dış Politika Yorumcusu)
HALUK GERGER: (SBF Öğretim Üyesi)
Çoğdaş Sahne: 24 Haziran 1978 Cumartesi Saat: 13.00

MADEN-İŞ MERKEZ TEMSİLCİLİĞİ
BANK-SEN
TÜS-DER
BANK-DER
GENEL-DER
İKD
İGD

Po: 676

YİTİK

Yay-Kur'dan aldığım kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Talat Buluş
Po, 672

Türkiye-SSCB ilişkilerinin 60 yılı..

Hazırlayan: İSTA Araştırma Servisi

Ulusal Kurtuluş Savaşı kadrolarının Sovyet dostluğu basit bir «taktik» değildi

★ **MUSTAFA KEMAL «AZERBAYCAN DİLİ, BOLŞEVİKLİĞİN İLK VE SON RÜTBESİ, TEK ÜNVAN VE LAKABI OLAN BİR KELİME KULLANIYOR: YOLDAŞ... BU KELİMEYİ AYNEN KABUL EDİYOR VE GELENLERİ YOLDAŞ OLARAK TANIYORUZ» DİYORDU.**

★ **1920-1921'LERDE ANADOLU'DA ESEN, SOVYET VE BOLŞEVİK DOSTLUĞUNU DA AŞAN HAYRANLIK RÜZGARININ NEDENİ, DOĞRUDAN DOĞRUYA SOVYET DEVRİMİNİN SINIFSAL ÖZÜNÜN EMPERYALİST GÜÇLERE, SALDIRGANLARA KARŞI EZİLEN ULUSLARDAN YANA OLUŞU. DUR**

-3-

1920-1921'lerde Anadolu'da kurtuluş savaşı kadroları arasında, bugünkü alışkanlık ve ölçülerimizle bakıldığında, «aklalmaz» denilebilecek bir «bolşeviklik» akımı almış yürümüştür. Feslere kalpakların karması şerit takma, bir cepte yeşil, öteki cepte kızıl men dil taşıma, birbirine «Yoldaş» diye hitap etme bu anlamda başlıca belirtilerindendir. «Moda» deyimini kullanıyoruz, çünkü bu davranış ve simgelerin ideolojik bir özü olduğu, sınıf bilincine ve tercihine dayanan bir yönü bulunduğu Kurtuluş Savaşının sonraları çoğu büyük anti-komünistler olacak yöneticı kadroları için söylenemez. Ama Sovyet devrimi, kimselerin, hele hele ulusal kurtuluşçuların kendilerini kapılmaktan kolay kolay alakoyamayacakları bir fırtına yaratmıştır. Mustafa Kemal'e olle, ilerici olduğu için karşı çıkmış olan gericiliği ve tutuculuğuyla tanınan Doğu Cephesi Kumandanı Kâzım Karabekir Paşa, 1920 yılı Nisan'ında, Mustafa Kemal'e şunları yazmaktadır. «Bugün Anadolu'nun halası (Kurtuluşu) için Bolşevik ordularıyla elele vererek hareketten başka care kalmamıştır.» (Kâzım Karabekir, Kurtuluş savaşımız, s: 614)

Yine Karabekir «Yoldaş» diye hitap etiği Halil Paşaya da şöyle yazmaktadır «Dostumuz olan Ruslara karşı bu tün kalplerde içtelik ve saygı sonsuzdur. İtitfakımız ve Rus Türk kardeşliği artık ölümsüz olacaktır.» (A.g.y.s. 773)

1920 Ağustosunda Nahcivan'da, Türk ve Sovyet orduları birbirleriyle ilişkiye geçtiğinde, Türk birliklerindeki Subaylar bolşeviklere uymak için apoletlerini sökmüş, rütbeleri kaldırmışlardır. Karakebir, tüm birliklere «Bütün erlerin önünde, subaylar tarafından okunacak ve parça parça açıklanacak; dinleyen erlerden birisi tarafından top luluğa tekrar anlatılacak» kaydıyla. Bolşevikliği ve Bolsevik dostluğunu öven bir genelge yollamıştır.

Mustafa Kemal'in 24 Temmuz 1920 tarihli Le Temps gazetesinde yayınlanan bir demeç mektubu şöyle başlamak tadır: «Müslüman kardeşlerim, komünist arkadaşlar...»

İlk Meclis üyelerinden Damar Arıkoğlu ise, daha sonra, Anadolu'da yaygınlaşan bolşevikliğe modasını şöyle anlatmaktadır «Bazı mebus arkadaşların kominizmin ilan edilmemesinden ötürü canları sıkılıyordu... Kominizmin işareti sayılan kırmızı renk moda haline gelmişti. Bilerek bilmeyerek bu rengi kalpaklarında taşıyanlar çoktu. Kravatları kırmızı olanlar da az değildi...»
(Arıkoğlu, Hatıralarım, s. 111-112).

Bugün için daha da akıl almaz, okullarda Bolşevikliğe marşı söylenmeye başlanmıştı:

«Anadolu suralar (Sovyetler) hükümeti var olsun,
İşçilerin emeği özlerine yar olsun
Kıyam mihnetle çalışan çıp lak hemşehri
İnkılâba katıl dünyanın hür rençberi... (Mete Tuncay, Türkiye'de sol).

YOLDAŞ SÖZCÜĞÜNÜN YAYGINLAŞMASI

Yoldaş sözcüğü de son derece yaygındı o dönemler. Mustafa Kemal Paşa'nın 4 Ekim 1920 tarihli Hâkimiyeti Milliye gazetesinde yer alan şu sözleri, «Yoldaş» sözcüğünü birden yaygınlaştırmıştı: «Bolşevik Elçilik Kurulu'nun dün gelen ilk kafilesini saygı ve dostlukla selamlamayı ilk görev biliriz. Azerbeycan dili, Bolşevikliğin ilk ve son rütbesi, tek ünvan ve lakabı olan bir kelime kullanıyor: Yoldaş...

Bu kelimeyi eyanen kabul ediyor ve gelenleri yoldaş olarak tanıyoruz. Gelenler dostlarımız ve yoldaşlarımızdır... Bütün Rus yoldaşlardan, bütün Türk yoldaşlara uzun yollardan hararetli selamlar getirmiş olan yoldaşlar.

Mustafa Kemal'in o dönem yazışmalarında «yoldaş» sözcüğüne sık sık rastlanır ve yoldaş sözcüğü yaygınlaşır...

Bütün bu olup bitenler, egemen güçler hesabına çalışan ve Türkiye-SSCB dostluğunun engellemeyi her dönem boş görev edinmiş bulunan bazı kalemlerin yazdığı gibi bir gösterişte Sovyetlerden, o sıralarda çok ihtiyaç duyulan yardımı almak için bir «riyakârlıktan» mı ibaretitir? Kesinlikle hayır. Böyle bir yorum, Kurtuluş savaşının ilk dönemlerinde ulusal kurtuluşçu kadroların yapısını, amaçlarını, ulusal kurtuluş savaşının neye ve kime karşı verildiğini hesaba katmamak olur. Kaldı ki, daha önce 1921'de ulusal kurtuluş savaşının yönetici kadroları, Sovyetlerin Anadolu hareketine yardımlarının şartlı olmadığını, kimsenin Türkiye'nin «bolşevikleşmesi»ni şart koşmadığını bilmektedirler.

1920-1921'lerde Anadolu'da esen sovyet ve bolşevik dostluğu; dostluğu da aşan hayranlığı rüzgârı, doğrudan doğruya Sovyet devriminin sınıfsal özünün ve emperyalist güçlere, saldırganlara karşı ezilen uluslardan yana oluşunun sonucudur.

Öte yandan, kuşkusuz Anadolu hareketinin karşı karşıya bulunduğu güçlükler, büyük ihtiyaçlar, Sovyet dostluğunu zorunlu kılmıştır. 1920'lerin Türk Sovyet dostluğunun Mustafa Kemal'in sürekli olarak Sovyetlerden yardım arayışının temel nedenlerinden biri bu yardım ve dostluğu Kurtuluş savaşının başarısı için duyulan acil ve yakıcı ihtiyaçtır. Bu noktaya görmezlikten gelemeyiz. Ancak, zaman zaman o kadar acak deyim ifade ve ilişkilerle somutlanan bu dostluğun, sadece kısa vadeli bir savaş taktiği ve bir aldatmacadan ibaret olmadığı, o dönemlerde özellikle Mustafa Kemal ve onun çevresindeki kadronun Sovyetler Birliği ve orada gerçekleştirilmiş olan devrim konusunda ki içten yargı ve fikirlerinde de gözlenmektedir.

YARIN:
KURTARICI OLARAK BEKLENEN SOVYET YARDIMI GELİYOR

Faşist-Maocu ortaklığının somut belgeleri

-3-

E.SÖYLER — A. ENGİN

Schmidt Mao'dan ders alıyor

Alman faşistlerinin gazetesi Deutsche National Zeitung 31 Ekim 1975 günü yayınlanan 45. sayısında, 1. sayfasında üstelik tam sayfa bir başlık yayınladı: «Çin, Almanya'yı kurtaracak mı?»

Hemen altında bir ikinci başlık var: «Schmidt'in Mao'dan Alabileceği Dersler»

Evet, alman faşistlerine göre Schmidt, Mao'nun kılavuz luğunda Almanya'yı kurtara bilecektir.

Uzun yazının tümünü aktarmak gereksiz. Ama ilginç bölümlerinin çevirisi şöyle:

Kiçilik arkadaşlık: «Pekin, yeniden birleşmeden yana» (Federal Almanya Cumhuriyeti'nin Demokratik Alman Cumhuriyetini yutma planları kasteddiliyor). Bundan sonra Çin resmi haber alansı Hsinhua'nın Çin Halk Cumhuriyetinin Almanya politikasını özetleyen bir açıklaması uzun uzun aktarılıyor. Açıklamada «yeniden birleşme» savunulmuyor. Sovyetlerin yürüttüğü yumuşama ve barışı güçlendirme politikası bir aldatmaca olarak nitelendiriliyor ve Sovyetlerin «yeniden birleşme»ye engel olduğu söyleniyor. Bu alıntıdan sonra gazete «İşte dünya politikasında düşünülebilecek kötü durumlar dan en beteri olurdu. Demek ki ABD'nin ve Avrupa'nın Çin'in kendi başına buyruk durumunu ve Batı'ya yaklaşımını desteklemekte iste ve dışta başarılarla sağlamlaştırmakta büyük, çok büyük cıkarı var. Toplum ve ekonomi politikalarındaki farklı yollar Çin ile kapitalist ülkelerin toplumsal düzeninideki farklılıklar kastedilliyor) bu aradan tamamen önemsizdir.»

Bundan sonra Çin ile Batı Avrupa arasında hiç bir çelişki olmadığı, Çin ile ABD arasındaki çelişkinin ise ABD'nin Sovyetlere karşı yeterince kesin mücadele etmemesinden doğduğu anlatılıyor. Çin ile Federal Almanya'nın her alanda «atom silahları dahil) çok yakın işbirliği yapmasının zorunlu olduğu, Federal Almanya'nın Çin'den atom bombası teknolojini öğrenmesi, buna karşılık modern silah satması önerilliyor. Makale şu cümle ile bitiyor: «Dyleyse Batı Avrupa'yı ve Çin'i güçlendirmek için herşeyi yapalım.»

AMERİKA'NIN YERİNE ÇİN GEÇİYORMUŞ!

Deutsche National Zeitung'un 6 Şubat 1976 günü yayınlanan 6. sayısında sorulıyor: «Çin Moskova'yı durduracak mı?»

Yani Alman faşistleri tüm anti-komünist umutlarını Çin'e bağlamış durumdalar. Nitekim bu konuda o kadar ileri gidiyorlar ki ABD'nin yeryüzünün emperyalist jandarması olarak üstlendiği görevlerin artık yavaş yavaş Çin'e aktarılmakta olduğunu bile söylüyorlar:

«Çu En-lay'ın halefi olarak günümüzde Teng Hsiao-ping Çin Halk Cumhuriyeti'nde sözü geçen adam durumundadır. Bugüne kadar alınan tüm haberlere göre Sovyet sömürgeciliğinin genişlemesine karşı durma politikasında bir değişiklik olmayacak. Çin yine eskisi gibi Avrupa Birliğini destekli yor ve eski kıtanın özgür arıklarını kendi kendini savunmaya daha fazla çaba göstermeye çağırıyor. Çin - Japon barış antlaşması Dogu Asyanın iki büyük gücünün bağlaşıklığı için bir ön aşama olabilirdi. Bu arada Japonya'ya Pekin ile Washington arasında arabuluculuk rolü düşüyor. Amerikan süper devletinin başarısızlığı dünya haklarının giderek ümitlerini Çin'e bağlamalarına neden oldu. O Çin ki, Afrika'da da çok yönlü emperyalizmle Sovyetlerin karşısına dikiliyor. Fakat herhalde Angola için artık çok geç. Ama Mete «Okullardaki faşist eğilimli grup lar yumuşak bir yöntemle yok edilecek».

9 MART 1974:
Atatürk Yurduna (İstanbul) öğren ciler dışarıdan gelen bir grubun saldırısına uğradı, 6 kişi yaralandı.

19 MART 1974:
Tunceli Öğretmen Okulunda faşist saldırganlar olay çıkardı, sekiz kişi yaralandı, okul bir hafta tatil edildi.

8 OCAK 1974:
Ceklik-iş Sendikasının MHP yanlısı sendikacılar ele geçirdi.

19 MART 1974
Canakkale Zaferi törenlerine katılan Ülkü Ocakları Birliği Üyeleri hükümet aleyhine gösteri yaptı.

21 MART 1974:
Komando denilen MHP militanlarının baskıları için gectikce yoğunlaşıyor...

30 MART 1974:
Harunlyo (Düzici) Öğretmen Okulu duvarlarına arak - ceklç resmi çizen faşistler yaka'andı. Orak - çekiçli bayrağı esen sanıklar, suçlarını itiraf ettiler.

2 NİSAN 1974:
Konya'da bir komando ile bir suc ortağı, sosyal demokrat yanlısı bir öğrenci temsilcisini bıcakla yaraladı.

YARIN:
1973 - 1975 DÖNEMİNDE FAŞİST TIRMANIŞIN BİLANÇOSU: II

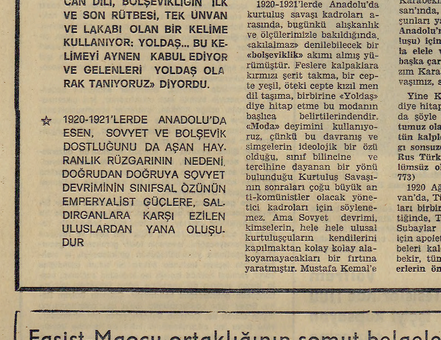

Biz, kıt kanaat geçinen işçilerin bu mülk edinmelerine, yeni kanaatlar yaratan ve başkalarının emeği üzerinde hak iddia etmeyen işçilerin mülkiyetini koldıracak değiliz. Yalnızca bu sefil ilişkiye son vermek istiyoruz

(Devam edecek)

Siegt Moskau in Spanien? / Seite 3 u. 7

Deutsche National-Zeitung

Rettet China Deutschland?

Was Schmidt von Mao lernen kann

Çin Almanya'yı kurtaracak mı? Schmidt'in Mao'da n alabileceği dersler nelerdir?
Pekin yönelimin, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin nasıl yokedilebileceğine ilişkin görüşleri

1973'ten 1975'e faşistlerin gövde gösterileri...

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973 (3. bölüm)

ENDER KAMİL BOYAĞI

25 EYLÜL 1973:
Amasya'da MHP li komandolar olay çıkarmak istediler.

27 EYLÜL 1973:
Eyüboğlu, CHP örgütünü uyardı. Sağcılar yine olay çıkarmaya başladı.

28 EYLÜL 1973:
Almanya'daki hayranları Türkeyin partisine arabalarını yolluyor.

2 KASIM 1973:
MHP Genel Başkanı Türkeş «Bize en yakın parti AP dir» dedi.

6 ARALIK 1973:
Ege Üniversitesinde Ülkü Ocaklarının tahrikiyle olaylar çıktı.

8 ARALIK 1973:
Ankara'daki yurtlarda sağcıların baskısı arttı. Komandolar, en çok Atatürk Öğrenci Yurdunda faaliyet gösteriyor...

10 KASIM 1973:
Son bir hafta içinde 6 öğretmen daha dövüldü.

16 ARALIK 1973:
Mardin'de öğretmenlere karşı saldırılar yoğunlaştı.

16 ARALIK 1973:
Iğdır'da Lise Ülkücüler Derneğinin çıkardığı olaylarda 20 kişi yaralandı, olayları askeri birlikler yatıştırdı.

3 ŞUBAT 1974:
Komando baskısının durdurulması için Milli Eğitim Bakanına 70 imzalı bir dilekçe verildi.

20 OCAK 1974:
Konya'da çıkan olaylarda faşist saldırganlar yedi kişiyi yaraladılar.

5 MAYIS 1973:
Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinde sağcıların çıkardığı olay ları da dokuz kişi yaralandı.

4 OCAK 1974:
Hapiste bulunan Nihal Adsız'ın af ları için sağcı profesörler Cumhurbaşkanına başvurdular.

22 OCAK 1974:
Koruturk Adsız'ı affetti.

6 ŞUBAT 1974:
İstanbul İşletme Fakültesinde komandolar olay çıkardı, bir öğrenci bıçaklandı.

6 ŞUBAT 1974:
Adana'da bir sendikacının evine dinamit atıldı.

21 OCAK 1974:
Konya olaylarını komandolar çı kardı.

7 ŞUBAT 1974:
Komando baskıları ile ilgili şikayetler devam ediyor.

14 MART 1974:
Gaziantep Eğitim Enstitüsünde sağ eğilimli öğrencilerin okulda baskı kurdukları bakana bildirildi.

14 MART 1974:
Gençlik ve Spor Bakanı Yılmaz